

Komparativni prikaz uređenja studentskog rada u Hrvatskoj i Sloveniji

---

Novosel, Daria

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Law / Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:199:269957>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-10**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Law University of Zagreb](#)

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Katedra za radno i socijalno pravo

Daria Novosel

Komparativni prikaz uređenja studentskog rada u Hrvatskoj i Sloveniji

Diplomski rad

Mentor: prof. dr. sc. Ivana Vukorepa

Zagreb, rujan 2024.

Izjava o izvornosti

Ja, Daria Novosel pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autorica diplomskog rada te da u radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova te da se prilikom izrade rada nisam koristila drugim izvorima do onih navedenih u radu.

Daria Novosel, v.r.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. SOCIOEKONOMSKI ZNAČAJ STUDENTSKOG RADA IZ PERSPEKTIVE STUDENTA I POSLODAVCA.....	2
2.1. Perspektiva studenta.....	2
2.2. Perspektiva poslodavca.....	4
3. UREĐENJE STUDENTSKOG RADA U HRVATSKOJ.....	5
3.1. Pravna regulacija studentskog rada u Hrvatskoj.....	5
3.2. Uvjeti za obavljanje studentskog posla.....	5
3.3. Posrednik pri obavljanju studentskih poslova.....	7
3.4. Ugovor o obavljanju studentskog posla.....	9
3.5. Doprinosi i naknade.....	12
3.5.1. Doprinosi.....	13
<i>3.5.1.1. Doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.....</i>	<i>13</i>
<i>3.5.1.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima.....</i>	<i>14</i>
3.5.2. Posrednička naknada.....	14
3.5.3. Naknada za studentski posao.....	15
3.6. Dodatna prava i obveze izvođača i naručitelja posla.....	18
3.6.1. Radno vrijeme i odmor.....	18
3.6.2. Zaštita dostojanstva.....	19
3.6.3. Zaštita na radu.....	19
3.7. Porez na dohodak od studentskog rada.....	19
4. UREĐENJE STUDENTSKOG RADA U SLOVENIJI.....	20
4.1. Pravna regulacija uređenja studentskog rada.....	20
4.2. Uvjeti za obavljanje studentskog posla.....	21
4.3. Posrednik za obavljanje studentskog posla.....	23
4.4. Studentska uputnica.....	25
4.5. Doprinosi i naknade za studentski posao.....	26
4.5.1. Doprinosi.....	27
<i>4.5.1.1. Doprinos za zdravstveno osiguranje.....</i>	<i>27</i>
<i>4.5.1.2. Doprinos za ozljedu na radu i profesionalnu bolest.....</i>	<i>27</i>

4.5.1.3. Doprinos za invalidsko i mirovinsko osiguranje.....	28
4.5.2. Osnovna i dodatna koncesijska naknada.....	28
4.5.3. Naknada za studentski rad.....	29
4.6. Dodatna prava i obveze izvođača i naručitelja posla.....	32
4.6.1. Zabrana diskriminacije.....	32
4.6.2. Radno vrijeme i odmor.....	32
4.6.3. Naknada štete.....	33
4.6.4. Zaštita na radu.....	33
4.7. Porez na dohodak od studentskog rada.....	33
5. ZLOUPOTREBA STUDENTSKIH UGOVORA.....	35
5.1. “Posudba” studentskih ugovora.....	36
5.2. Fiktivni upisi i krivotvorenje isprava o studentskom statusu.....	38
5.3. Isplata “na ruke”.....	39
6. ZAKLJUČAK.....	40
7. LITERATURA.....	42
8. POPIS SLIKA.....	48

1. UVOD

U suvremenom društvu, studentski rad postaje sve češći oblik zaposlenja. Prema Eurostudent VII u 2021. godini, čak 80% studenata u Europi imalo je studentski posao.¹ Studenti se u očima poslodavaca percipiraju kao jeftina i iznimno fleksibilna radna snaga. S druge strane studentski rad omogućuje studentima stjecanje radnog iskustva te postavljanje kamena temeljca za uspješno buduće zaposlenje.

U okviru ovog diplomskog rada cilj mi je prikazati i pružiti dublji uvid u pravnu regulaciju studentskog rada u Hrvatskoj i Sloveniji te se usredotočiti na ključne zakonske odredbe koje određuju ovu vrstu rada. Analizirat ću glavne značajke pravnog okvira, istražujući sličnosti, ali i različitosti između ova dva susjedna pravna sustava. Ovom usporedbom nastojim istražiti razlike i sličnosti između dvije države koje dijele slične kulturne i povijesne korijene.

Diplomski rad je strukturiran u pet ključnih dijelova. U uvodnom dijelu ističem važnost studentskog rada iz ekonomske i socijalne perspektive studenta i poslodavca. Točnije fokusiram se na analizu prednosti i nedostataka rada putem posrednika za obavljanje studentskih poslova. Takva analiza nužna je kako bi se utvrdile specifičnosti ovog oblika zaposlenja. To uključuje fleksibilnosti radnog vremena, stjecanja stručnih vještina i radnog iskustva, ali i izazove poput nesigurnosti zaposlenja i moguće kolizije s akademskim obavezama. U dva naredna poglavlja detaljno istražujem postojeću zakonsku regulativu studentskog rada u Hrvatskoj i Sloveniji. Ova poglavlja imaju za cilj pružiti sveobuhvatan pregled pravne regulative studentskog rada, identificirajući njegove ključne aspekte. Prvo ću istražiti opće odredbe koje definiraju pravni status studenta s posebnim naglaskom na uvjete i ograničenja. Nakon toga detaljno analiziram odredbe kojima se reguliraju prava i obveze studenta, posrednika i poslodavca. Dalje, proučavam mehanizme zaštite prava studenta u kontekstu studentskog rada, uključujući odredbe o minimalnoj satnici. U petom poglavlju fokusiram se na identifikaciju potencijalnih izazova i rizika koji proizlaze iz rada putem posrednika za obavljanje studentskih poslova. Istražujem različite oblike zloupotreba, uključujući nepoštivanje zakonskih odredbi, iskorištavanje rada studenata, te eventualne nepravilnosti u vezi s financijskim aspektima rada putem ugovora o obavljanju studentskih poslova. Dodatno, posvećujem pažnju mehanizmima nadzora i kontrole koji su implementirani u zakonu kako bi se spriječile moguće zloupotrebe. Zaključni dio diplomskog

---

¹ Social and Economic Conditions of Student Life in Europe, EUROSTUDENT VII Synopsis of Indicators 2018–2021, WPB Publikation, dostupno na: https://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_VII_Synopsis_of_Indicators.pdf, str. 149 (pristupljeno 14.04.2024.)

rada sumira ključne nalaze iz prethodnih poglavlja te u njemu dajem vlastito mišljenje o problemima zakonske regulacije studentskog rada, pružajući zaključke koji proizlaze iz analize zakonskih odredbi ali i vlastitog iskustva rada putem posrednika za obavljanje studentskih poslova.

2. SOCIOEKONOMSKI ZNAČAJ STUDENTSKOG RADA IZ PERSPEKTIVE STUDENTA I POSLODAVCA

2.1. Perspektiva studenta

Fleksibilnost i mogućnost stjecanja relevantnog radnog iskustva ističu se kao bitni faktori za studentski rad. Studentima, koji se žele pripremiti za budući profesionalni život, ovaj oblik rada pruža uvid u rad organizacije, osnovne radne procese i primjenu teorijskih znanja stečenih tijekom studija u stvarnom poslovnom okruženju. Jedna od bitnih prednosti je i razvoj samopouzdanja i povjerenja u vlastite sposobnosti. Radno iskustvo pruža razvijanje radnih navika, stjecanje dodatnih vještina i stručna znanja čim se olakšava prijelaz s fakulteta na tržište rada i zapošljavanje putem ugovora o radu.²

Također, socioekonomski faktori igraju veliku ulogu. Smatram da, iako je većina državnih fakulteta, u načelu, oslobođena školarina za redovne studente, postoji niz pratećih financijskih obveza koje studenti moraju podmiriti. Prvo, tu su troškovi upisnine koji predstavljaju jednokratni izdatak prilikom upisa na fakultetu. Osim toga, studenti predmete koje ne polože moraju prenijeti u sljedeću akademsku godinu te se suočavaju s dodatnim troškovima, budući da se ponovljeni predmeti plaćaju. Financijski izdaci ne završavaju samo na formalnim obvezama za fakultet. Moramo uzeti u obzir i šire financijske aspekte, uključujući ostale troškove. Ovi troškovi obuhvaćaju stanovanje, hranu, udžbenike, putovanja između mjesta školovanja i prebivališta i ostale nužnosti koje proizlaze iz studentskog života.

Prosječni trošak studiranja i dodatnih troškova za studenta prema istraživanju Eurostudent VII³, po semestru, u Hrvatskoj iznose oko 2.2017 EUR.⁴

Analizirajući rezultate istraživanja Eurostudent VII, mogu zaključiti da više od 80% studenata u Europi radi kako bi financiralo svoje osnovne životne potrebe. U Hrvatskoj, taj postotak iznosi oko 75%, dok u Sloveniji iznosi oko 65%. Uz to, više od 65% studenata ističe da im je novac neophodan za nastavak školovanja, pri čemu u Sloveniji taj udio iznosi 45%, a

---

² Staneva, Mila. Employment alongside Bachelor's Studies in German, Implications for Education Outcomes The School-to-Work Transition, and Equity. Berlin: The Springer VS, 2018., str. 3.

³ Istraživanje se provodilo u vremenskom periodu od lipnja 2018. godine do lipnja 2021. godine.

⁴ Rimac, Ivan. Istraživačko izvješće projekta, Eurostudent VII, Zagreb, Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2021., str. 67.

u Hrvatskoj oko 50%. Isto tako, oko 57% studenata radi kako bi steklo praktično iskustvo na tržištu rada. U Sloveniji i Hrvatskoj ovaj postotak iznosi oko 60%.⁵

Financijski status obitelji studenta, isto tako, može imati vrlo veliki utjecaj na radnu angažiranost tijekom studiranja. Unutar tog konteksta, studenti koji se sami školuju i studenti iz obitelji s nižim socioekonomskim statusom/nižeg prihoda često se suočavaju s izazovima financiranja svog školovanja, što dovodi do potrebe za radom tijekom studija pa prema tome i većom radnom satnicom.⁶ Određenom broju studenata to je jedini izvor prihoda te ne samo da omogućuje studiranje već i boravak u mjestu studiranja. S druge strane, studentima iz obitelji s višim prihodima, studentski posao je izvor dodatne zarade, te služi kao sredstvo za stjecanje određene financijske samostalnosti od roditelja. Uočena je i povezanost socioekonomskog podrijetla s kvalitetom studentskog posla. Studenti iz obitelji s nižim prihodima suočavaju se s izazovima pri pronalaženju visokokvalitetnih poslova tijekom svojih studentskih godina. Budući da je njihova potreba za financijskom podrškom izrazito naglašena, ova skupina studenata često se nalazi u situaciji u kojoj si ne mogu priuštiti razdoblje bez rada, što ih čini sklonijima prihvaćanju manje kvalitetnih poslova koji su odmah dostupni te tako nisu usmjereni prema poslovima koji bi više odgovarali njihovim profesionalnim ciljevima i kompetencijama. Suprotno tome, studenti iz obitelji s većim prihodima imaju luksuz birati posao. Njihova financijska stabilnost pruža im slobodu da ne moraju odmah prihvatiti prvi dostupan posao i omogućava im da se posvete traženju radnih prilika koje bolje odgovaraju njihovim stručnim interesima i dugoročnim karijernim ciljevima. Oni su u situaciji da mogu razmotriti više opcija, istražiti mogućnosti i usmjeriti se na stjecanje relevantnog radnog iskustva te izgraditi temelje za budući profesionalni uspjeh.⁷ Također, primijećeno je da studenti koji potječu iz obitelji s višim prihodima rade manje sati te rade većinom tijekom razdoblja bez predavanja. Dok studenti koji se sami školuju ili dolaze iz obitelji s niskim prihodima rade češće tijekom semestra pa i za vrijeme predavanja.⁸

U konačnici, obavljanje studentskog posla predstavlja i potrebu za dobrom organizacijom vremena. Istraživanja pokazuju da umjerena radna opterećenost može pridonijeti boljoj organizaciji vremena, razvoju odgovornosti te čak poboljšanju akademskih rezultata. Međutim, kad intenzitet rada pređe određenu granicu, počinje negativno utjecati na

---

⁵ Social and Economic Conditions of Student Life in Europe, EUROSTUDENT VII Synopsis of Indicators 2018–2021, str. 154

⁶Jacob, Marita. Gerth, Maria. Weiss, Felix., Student employment: social differentials and field-specific developments in higher education, *Journal of Education and Work* 31, 2017., str. 22.

⁷ Ibidem.

⁸ Social and Economic Conditions of Student Life in Europe, EUROSTUDENT VII Synopsis of Indicators 2018–2021, wbp Publikation, str. 155.

akademske performanse studenata.⁹ Rad manje od 8 sati tjedno značajno ne utječe na akademski uspjeh studenata, dok rad između 8 i 16 sati tjedno, a posebno preko 16 sati, značajno utječe na akademski uspjeh. Studenti imaju manje vremena za učenje, umorniji su i češće propuštaju nastavu. Rezultati preopterećenja radom i slabom organizacijom vremena rezultiraju lošim akademskim uspjehom, padom godine pa čak, u krajnjim slučajevima, mogu dovesti i do ispisivanja s fakulteta.¹⁰

2.2. Perspektiva poslodavca

Sa stajališta poslodavaca glavni razlog za zapošljavanje studenta je jeftina i fleksibilna radna snaga. Student može početi raditi u svakom trenutku te ga je vrlo lako zaposliti ili otpustiti bez opravdanih razloga. Bez dodatnih troškova, poput doprinosa za zdravstveno osiguranje, doprinosa za mirovinsko osiguranje, naknade troškova za prehranu i prijevoz, itd., student se čini puno jeftinijom opcijom.¹¹

Uzimajući u obzir mladost i neiskustvo studenti se smatraju relativno jednostavnima za upravljanje, a njihova spremnost na rad tijekom popodnevnih smjena i vikenda čini ih prilagodljivijima organizacijskim potrebama. Njihova brza adaptacija novim radnim uvjetima, praćena s minimalnom potrebom za dodatnom obukom, čini ih poželjnom radnom snagom. Prednost se ogleda i u tome što poslodavac ima priliku evaluirati karakteristike studenta, njegove vještine i pristup radu, te tako prepoznati dobrog radnika i stvoriti mogućnost za potencijalno stalno zaposlenje.¹²

S druge strane, zapošljavanje studenata nosi sa sobom određene izazove i rizike za poslodavce. Jedan od ključnih rizika jest neizvjesnost i nepouzdanost u radu. Opterećenost akademskim obavezama može utjecati na njihovu posvećenost poslu. Tu je i nedostatak ili manjak motivacije za posao koji proistječe iz same prirode studentskog posla, koji se percipiraju kao povremeni i privremeni. Osim toga, prisutni su česti izostanci s radnog mjesta, manja razina odgovornosti i učestale promjene poslodavaca, posebice kada su u pitanju poslovi za koji se nude veće satnice.¹³

---

⁹ Čavar, Ivana. Student Employment: Characteristics and Effects of Its Use in Croatia. *Interdisciplinary Description of Complex Systems*, 16(1), 2018., str. 62.

¹⁰ Body, Kady Marie-Danielle. Bonnal, Liliane. Giret, Jean-François. Does student employment really impact academic achievement? The case of France. *Applied Economics*, 46(25), 2014., str. 3068.

¹¹ Whittard, Damian. Drew, Hilary. Ritchie, Felix. Not just arms and legs: employer perspectives on student workers. *Journal of Education and Work*, 35(6-7), 2022. str. 754.

¹² Ibidem, str. 757.

¹³ Ibidem, str. 758.

3. UREĐENJE STUDENTSKOG RADA U HRVATSKOJ

3.1. Pravna regulacija studentskog rada u Hrvatskoj

Područje studentskog rada u Republici Hrvatskoj detaljno je regulirano Zakonom o obavljanju studentskih poslova¹⁴ (u daljnjem tekstu: ZOSP). Ovaj zakon pruža sveobuhvatne smjernice i odredbe pružajući pravni okvir obavljanja studentskih poslova. Isto tako, bitan je i Pravilnik o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova¹⁵ (u daljnjem tekstu: Pravilnik) koji detaljno propisuje oblik i sadržaj ugovora sklopljenog između studenta i poslodavca.

ZOSP upućuje na relevantne odredbe drugih zakona koji imaju važnu ulogu u kontekstu studentskog rada. To uključuje Zakon o mirovinskom osiguranju¹⁶ koji regulira osiguranje osoba u određenim situacijama, uključujući i one koji obavljaju studentske poslove. Također, Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju¹⁷ sadrži odredbe koje se odnose na osiguranje od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti do kojih može doći tijekom obavljanja studentskih poslova.

Osim navedenih propisa, postoje i dodatni zakoni koji se spominju kasnije u tekstu, a koji, isto tako, imaju ulogu u reguliranju područja studentskog rada.

3.2. Uvjeti za obavljanje studentskog posla

ZOSP definira studenta kao osobu koja pohađa preddiplomski, diplomski, integrirani, specijalistički, sveučilišni ili stručni studij na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj. Pravo na rad putem posrednika imaju, kako redovni tako i izvanredni studenti koji nemaju zasnovan radni odnos i ne obavljaju samostalnu djelatnost.¹⁸ Osim studenta, ZOSP definira i pojam drugih osoba. Druge osobe su budući ili bivši studenti, tj. osobe koje su u postupku upisa na studij ili osobe koje su završile studij na visokom učilištu u Republici Hrvatskoj, te imaju pravo raditi studentski posao putem posrednika određeno vrijeme. Takve osobe mogu raditi maksimalno tri mjeseca od završetka srednje škole odnosno studija.¹⁹

Za definiranje statusa studenta i njegovih prava bitan je i Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti²⁰. Prema tom zakonu, status studenta stječe se upisom

¹⁴ Zakon o obavljanju studentskih poslova ("Narodne novine" br. 96/18., 16/20.).

¹⁵ Pravilnik o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova ("Narodne novine" br. 3/19.).

¹⁶ Zakon o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine" br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15., 120/16., 18/18., 62/18., 115/18., 102/19., 84/21., 119/22.).

¹⁷ Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine" br. 80/13., 137/13., 98/19., 33/23.).

¹⁸ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 2. točka 1.

¹⁹ Ibidem, članak 2. točka 2.

²⁰ Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti ("Narodne novine" br. 119/22.).

na visoko učilište, a dokazuje se putem studentske isprave, poznate kao X-ica, koju izdaje visoko učilište.²¹ Stjecanjem statusa studenta stječu se i određena studentska prava. Tako redovni student koji nije u radnom odnosu i ne obavlja samostalnu djelatnost ima pravo na zdravstveno osiguranje, smještaj u studentski dom, prehranu i pravo na obavljanje studentskih poslova. Izvanredni student, koji nije zaposlen niti se bavi samostalnom djelatnošću, ima pravo na obavljanje studentskih poslova, ali ne uživa ostala prava koja pripadaju redovnim studentima.²² Studentska prava, uključujući i pravo na studentski rad, prestaju završetkom studija, ispisom sa studija ili isključenjem sa studija. Ako student ne završi studij u roku dvostruko duljem od trajanja propisanog studija, nedvojbeno dolazi do prestanka statusa studenta.²³ Bitno je napomenuti da studentska prava mogu biti i u mirovanju. Razlozi mirovanja su trudnoća, dijete do 1 godine, nesposobnost za rad duže od 3 mjeseca te ostali opravdani razlozi propisani zakonom, odnosno općim aktom visokog učilišta.²⁴

ZOSP postavlja jasna pravila i uvjete za obavljanje studentskog posla. Student može početi raditi studentski posao od trenutka upisa na visoko učilište. Pravo na rad traje za vrijeme studiranja pod uvjetom da se, svake godine, upiše u akademsku godinu i ostvari odgovarajući broj ECTS bodova. Minimalni zahtjev je ostvarenje najmanje 1 ECTS boda u prethodnoj akademskoj godini. Osim toga, postoje i određena ograničenja vezana za studentski rad. Student gubi pravo na rad ako studira duže od dvostrukog vremena trajanja studija na prvoj i drugoj razini ili ako je dva puta mijenjao studijski program i treći put upisuje prvu godinu iste razine. Važno je napomenuti da ova zakonska odredba ne vrijedi za studente koji upisuju prvu godinu studija ili za one koji su imali opravdani prekid studija. Studentski status potvrđuje se putem uvida u elektroničke evidencije podataka o studentima u Informacijskom sustavu visokih učilišta i Informacijskom sustavu studentskih prava.²⁵

Da bi student mogao obavljati studentske poslove, nužno je da se registrira kod posrednika pri obavljanju studentskih poslova te da posjeduju obvezno zdravstveno osiguranje. Tako, na primjer, proces pristupanja Student servisu - Studentski centar u Zagrebu uključuje potpisivanje Izjave²⁶ uz prilaganje studentske iskaznice i potvrde o studentskom statusu, odnosno potvrde o upisanoj tekućoj akademskoj godini.²⁷ Ovim procesom upisa

---

²¹ Ibidem članak 76. stavak 4.

²² Ibidem, članak 78, stavak 1. i stavak 2.

²³ Ibidem, članak 76. stavak 5.

²⁴ Ibidem, članak 80. stavak 1.

²⁵ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 10.

²⁶ Student servis - Studentski centar u Zagrebu, "Izjava", dostupno na: <http://161.53.174.14/wp-content/uploads/2023/03/IZJAVA-2023-1.pdf> (pristupljeno 12.03.2024.).

²⁷ Student servis - Studentski centar u Zagrebu, "Članstvo – uclanjivanje", dostupno na: <http://www.sczg.unizg.hr/informacije/clanstvo-uclanjivanje> (pristupljeno 12.03.2024.)

osigurava se da studenti koji se prijavljuju za obavljanje studentskih poslova ispunjavaju potrebne uvjete i formalnosti propisane zakonom.

3.3. Posrednik pri obavljanju studentskih poslova

Pri reguliranju djelatnosti posredovanja za obavljanju studentskih poslova, članak 7. ZOSP-a utvrđuje detaljne uvjete koje posrednik pri obavljanju studentskih poslova (dalje u tekstu: posrednik) treba ispunjavati kako bi mogao obavljati posredničku djelatnost u vezi sa studentskim poslovima. Prema tome, posrednici su studentski centri koji su osnovani kao ustanove od visokog učilišta na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je sjedište tog visokog učilišta ili visoko učilište ako ima centar za studentski standard kao ustrojstvenu jedinicu, pod uvjetom da ima odgovarajuće odobrenje od nadležnog Ministarstva.²⁸ U Hrvatskoj djeluju student servis koji su osnovani u okviru studentskih centara u Zagrebu, Karlovcu, Sisku, Varaždinu, Slavonskom Brodu, Osijeku, Puli, Rijeci, Zadru, Šibeniku, Splitu i Dubrovniku.²⁹

Zahtjevi za odobrenje djelatnosti posredovanja i dokaz o ispunjavanju propisanih uvjeta te popis svih lokacija na kojima će se obavljati posrednička djelatnost podnosi se Ministarstvu.³⁰ Ministar nadležan za visoko obrazovanje imenuje Povjerenstvo koje daje mišljenje ima li ustanova ima ispunjene sve uvjete za obavljanje djelatnosti posredovanja. Ustanova mora imati odgovarajući prostor i opremu, dostatan broj zaposlenika te mora redovito ispunjavati svoje financijske obveze.³¹ Dodatni kriterij vezani su uz minimalni broj studentskih smještajnih jedinica i uslugu studentske prehrane.³² Ministar donosi pozitivno rješenje u roku od 60 dana od podnesenog zahtjeva.³³ Zahtjev za obnavljanje odobrenja podnosi se svakih pet godina, najkasnije 60 dana prije isteka roka od pet godina.³⁴ Za obnavljanje odobrenja traže se i dodatni uvjeti koji moraju biti zadovoljeni u trenutku podnošenja zahtjeva, točnije traži se veći broj studentskih smještajnih jedinica i usluga studentske prehrane.³⁵ U slučaju negativnog mišljenja povjerenstva Ministarstvo donosi rješenje kojim se odbija zahtjev. Protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.³⁶

---

²⁸ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 7. stavak 1.

²⁹ Zajednica studentskih centara u RH, dostupno na: <https://www.zsc.hr/> (pristupljeno 19.09.2024.).

³⁰ Ibidem, članak 7. stavak 2.

³¹ Ibidem, članak 7. stavak 3.

³² Ibidem, članak 7. stavak 4.

³³ Ibidem, članak 7. stavak 3.

³⁴ Ibidem, članak 7. stavak 8.

³⁵ Ibidem, članak 7. stavak 9.

³⁶ Ibidem, članak 7. stavak 12.

Osim odredbi ZOSP-a bitan je i Pravilnik koji je donesen je na temelju članka 7. stavka 14. ZOSP-a te navodi detaljne kriterije koje posrednik treba ispunjavati kako bi mogao obavljao djelatnost posredovanja.

Obveze posrednika uključuju vođenje evidencije o izvođačima, naručiteljima posla, izdanim ugovorima i računima, kao i o visini naknade izvođačima.³⁷ Na ulazu u poslovni prostor, u kojem obavlja djelatnost posredovanja, posrednik mora naznačiti da je to prostor u kojem se obavlja upravo ta djelatnost. Poslovi posredovanja obuhvaćaju različite aktivnosti kojima se posrednik bavi upravo sa svrhom kako bi se olakšala suradnja između naručitelja posla i izvođača. To naročito podrazumijeva kontakt s naručiteljima posla, objavljivanje oglasa za posao te dogovor oko uvjeta obavljanja posla, izdavanje ugovora o obavljanju studentskog posla, upućivanje izvođača na obavljanje posla, obračun naknade izvođača, doprinosa i posredničke naknade te dostava računa naručitelju, uplatu naknade izvođaču te uplatu doprinosa.³⁸

Posrednik ima pravo na posredničku naknadu u iznosu od 12% od neto zarade izvođača. Osim za podmirenje troškova posredovanja naknada se koristi i za poboljšanje studentskog standarda.³⁹ Osim toga, obračunava se i dodatna naknada u iznosu od 0,5% namijenjena isključivo studentima.⁴⁰ Posrednička naknada se naplaćuje od naručitelja posla.⁴¹ Posredovanje za studente je nenaplatno. Iznimno je bitno da posrednik obavlja posredovanje za studentske poslove na način koji ne remeti ravnotežu na tržištu rada i ne dovodi u pitanje prava radnika.⁴²

Posrednici su također obvezni objaviti opće uvjete poslovanja⁴³, osigurati pravnu pomoć izvođaču⁴⁴ u ostvarivanju njihovih prava te ga osigurati za slučaj ozljede na radu.⁴⁵ Neki od značajnijih obaveza će biti opširnije razrađeni u narednim poglavljima. U slučaju nepoštivanja obaveza propisanih ZOSP-om propisana je novčana kaznom do 13.272,28 eura.⁴⁶ U određenom slučaju, može mu se odrediti i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti posredovanja u trajanju od maksimalno jedne godine.⁴⁷

---

³⁷ Ibidem, članak 4. stavak 1.

³⁸ Ibidem, članak 8.

³⁹ Ibidem, članak 12. stavak 1. točka 3.

⁴⁰ Ibidem, članak 12. stavak 1. točka 4.

⁴¹ Ibidem, članak 12. stavak 4.

⁴² Ibidem, članak 9. stavak 2.

⁴³ Ibidem, članak 9. stavak 4.

⁴⁴ Ibidem, članak 9. stavak 8.

⁴⁵ Ibidem, članak 9. stavak 6.

⁴⁶ Odnosno 100.000,00 kuna - iznos preračunat u eure putem informativnog kalkulatora Financijske agencije, dostupno na: <https://www.fina.hr/euro-kalkulator>, (pristupljeno 12.04.2024.). Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 17. stavak 1.,3.,4.

⁴⁷ Ibidem, članak 17., stavak 9.

3.4. Ugovor o obavljanju studentskog posla

Ugovor o obavljanju studentskih poslova (dalje u tekstu: ugovor) temelj je za obavljanje studentskih poslova. Precizna pravila za sklapanje ugovora između izvođača, posrednika i naručitelja posla su sadržana su u ZOSP-u i Pravilniku o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova⁴⁸. Radi se o trostranom odnosu u kojem se posrednik obvezuje na djelatnost posredovanja između izvođača i naručitelja. Izvođač (student) se obvezuje osobno i u skladu s uputama naručitelja obavljati posao, a naručitelj se obvezuje platiti naknadu za obavljene posao, doprinose te naknadu posredniku.⁴⁹ Naručitelj posla je fizička osoba koja je registrirana za obavljanje određene djelatnosti ili pravna osoba, koja je sklopila ugovor o obavljanju studentskog posla.⁵⁰

Ugovor, kako propisuje članak 11. ZOSP-a, mora obuhvaćati “... 1. broj rješenja odnosno odluke kojom je izdana dozvola odnosno odobrenje za posredovanje, 2. ime, prezime i OIB izvođača, 3. broj studentske iskaznice, kada je primjenjivo, 4. puni naziv, sjedište i OIB naručitelja posla i posrednika, 5. podatke o vrsti posla i mjestu obavljanja posla, 6. podatke o početku i očekivanom trajanju posla, 7. podatke o netocijeni sata posla ili količine posla, 8. podatke o doprinosima prema posebnim propisima, 9. podatke o uvećanju naknade i iznosu naknade.”.⁵¹

Slika prikazuje predložak ugovora prema Pravilniku.

Slika 1: **Primjer ugovora prema Pravilnik**⁵²

---

⁴⁸ Na temelju članka 11. stavka 12. ZOSP-a Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske donijelo je Pravilnik koji u svojim odredbama postavlja smjernice za oblik, sadržaj i postupak izdavanja, potpisivanja i sklapanja ugovora, te istovremeno propisuje način izvještavanja Ministarstvu o naručiteljima poslova, broju posredovanja i ukupno ostvarenoj naknadi.

⁴⁹ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 11. stavak 2.

⁵⁰ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 2. točka 3.

⁵¹ Ibidem, članak 11. stavak 3.

⁵² Narodne novine, Pravilnik o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova, dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_3_64.html (pristupljeno 14.09.2024.).

Puni naziv posrednika:
Sjedište i OIB posrednika:
Kontakt podatci posrednika (dalje u tekstu: posrednik):

Broj rješenja o odobrenju djelatnosti posredovanja:

UGOVOR O OBAVLJANJU STUDENTSKOGA POSLA BROJ: _____ u _____,
(mjesto izdavanja) (datum izdavanja)

IZVOĐAČ NARUČITELJ

Ime i prezime: Puni naziv:

OIB: Sjedište:

Broj studentske iskaznice: OIB:

Vrsta posla i mjesto obavljanja posla:

Početak i očekivano trajanje posla:

Netocijena sata posla ili količina posla (za redoviti rad):

Ugovorene druge naknade:

ODREDBE UGOVORA:

1. Na temelju odredaba Zakona o obavljanju studentskih poslova (Narodne novine, broj 96/2018.; u daljnjem tekstu: Zakon) sklapa se Ugovor o obavljanju studentskoga posla (dalje u tekstu: Ugovor) između izvođača, posrednika i naručitelja (čl. 11. st. 1. Zakona).
2. Ugovorom se izvođač obvezuje obavljati određeni posao, naručitelj posla obvezuje se platiti naknadu za obavljani studentski posao, naknade posredniku te doprinose prema posebnim propisima, a posrednik se obvezuje obaviti djelatnost posredovanja i isplatiti doznačena sredstva naknade na račun izvođača (čl. 11. st. 2. Zakona).
3. Naručitelj posla obavezan je posredniku za račun izvođača za obavljani posao isplatiti naknade, a izvođač je obavezan prema uputama koje naručitelj posla daje, u skladu s naravi i vrstom posla, osobno obaviti preuzeti posao (čl. 13. st. 1. Zakona).
4. Naručitelj posla dužan je provjeriti identitet izvođača i osigurati izvođaču uvjete za obavljanje studentskih poslova na siguran način i na način koji ne ugrožava zdravlje izvođača, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita na radu i drugim propisima (čl. 13. st. 8. Zakona).
5. Ugovor se zaključuje za svaki kalendarski mjesec i uvjet je za početak obavljanja studentskoga posla. Iznimno, Ugovor se može zaključiti i za razdoblje dulje od mjesec dana, a najdulje do 45 dana, uz navođenje razloga za njegovo trajanje dulje od mjesec dana (čl. 11. st. 7. i 8. Zakona).
6. Izvođač ima pravo na 50-postotno uvećanje naknade za sate rada u dane državnoga blagdana, za rad noću, za prekovremeni rad i za rad nedjeljom (čl. 13. st. 3. Zakona). Uvećanja se ne kumuliraju.
7. Izvođač ima pravo i na naknadu putnih troškova, naknadu za topli obrok i druge naknade ako su ugovorene i navedene u Ugovoru (čl. 13. st. 4. Zakona).
8. Izvođač koji obavlja studentski posao najmanje šest (6) sati dnevno, ima svakog dana obavljanja posla pravo na plaćeni odmor (stanku) od najmanje 30 (trideset) minuta (čl. 13. st. 12. Zakona).
9. Izvođač koji obavlja studentske poslove može te poslove obavljati samostalno i bez nazočnosti naručitelja posla (čl. 13. st. 11. Zakona).
10. Izvođač se obvezuje da će ugovorene poslove obavljati savjesno i po pravilima posla.
11. Ovaj ugovor za posrednika predstavlja vjerodostojnu ispravu za obračun i naplatu:
  1. naknade za obavljani studentski posao,
  2. doprinosa prema posebnim propisima: 5,00% doprinosa za MIO na netoiznos naknade izvođača, 0,5% poseban doprinos za zdravstveno osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima na netoiznos naknade izvođača te naknade posredniku: 12,00% netoiznosa naknade izvođača i 0,5% netoiznosa naknade izvođača.
12. Ako izvođač ostvari primitke za rad preko drugih studentskih i učeničkih udruga u RH, dužan je posredniku prije isplate ovoga ugovora dostaviti vjerodostojne isprave o ostalim primicima po osnovi rada u istima (članak 52. st. 6. Pravilnika o porezu na dohodak, N.N. br. 10/2017., 128/2017. i 106/2018.).
13. Nakon obavljenog posla naručitelj popunjava i ovjerava ovaj ugovor te nakon što izvođač potpiše da je suglasan s obračunom, Ugovor se dostavlja posredniku koji na osnovi istog ispostavlja naručitelju račun. Naručitelj posla dužan je posredniku platiti račun najkasnije 15 dana od završetka posla (čl. 13. st. 2. Zakona).
14. Opći uvjeti poslovanja posrednika sastavni su dio ovoga ugovora.
15. U slučaju spora nadležan je stvarno nadležni sud u sjedištu posrednika.

IZJAVA IZVOĐAČA:

Pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću izjavljujem da nisam ostvario primitke za rad preko drugih studentskih i učeničkih udruga u RH do trenutka potpisivanja ovoga ugovora. Ako ostvarim navedene primitke prije isplate ovoga ugovora, postupit ću sukladno točki 12. ovoga ugovora.

NARUČITELJ:

POSREDNIK:

IZVOĐAČ:

OBRAČUN I IZJAVA O OBAVLJENOME POSLU:

Posao je obavljen u razdoblju od _____ do _____.

Vrsta rada	Broj sati/količina posla	Cijena	Ukupno HRK
Redoviti rad			
Rad noću, blagdanom, nedjeljom (uvećanje 50%)			
Druge naknade			
		Sveukupno	

Potvrđujemo konačni broj sati ili dana obavljanja posla (količinu posla) i točnost podataka na ugovoru:

NARUČITELJ:

IZVOĐAČ:

Potpis i pečat odgovorne osobe

Potpis

Ugovor se sklapa prije početka obavljanja studentskog posla u pisanom ili elektroničkom obliku i to za svaki kalendarski mjesec. Iznimno može se sklopiti i na duži

period, ali maksimalno na razdoblje od 45 dana, uz obavezno navođenje razloga za takvo produljenje.⁵³

Da bi dobio ugovor, student se prethodno mora učlaniti kod posrednika⁵⁴ te, kao što je gore navedeno, zatražiti izdavanje ugovora prije početka rada. Posrednik izdaje po jedan primjerak za svakog potpisnika, dakle tri primjerka.⁵⁵ Treba istaknuti da posrednik ima obvezu dostaviti inspekciji kopiju ugovora u digitalnom obliku, na njezin zahtjev i to u roku od 48 sati.⁵⁶ Od velike je važnosti da naručitelj posla, prije početka obavljanja posla, provjeriti identitet izvođača.⁵⁷ Propuštanje utvrđivanja identiteta izvođača od strane naručitelja te potencijali problemi koji bi se mogli pojaviti, obrađeni su u poglavlju 5.1. "Posudba studentskih ugovora". Nakon završetka radnog, tj. obračunskog razdoblja izvođač i naručitelj posla potpisuju izjavu kojom potvrđuju konačan broj sati obavljenog posla. Izjava je dio već potpisanog ugovora.⁵⁸ Na temelju ugovora i izjave posrednik izdaje račun. Račun se sastoji od iznosa naknade za obavljeni studentski posao, posredničke naknade i doprinosa.⁵⁹ Bitno je naglasiti da je ugovor vjerodostojna isprava za obračun i naplatu. Naknada za obavljeni studentski posao, posrednička naknada i doprinosi se obrađuju u poglavlju 3.5. Doprinosi i naknade".

Posrednik je obavezan osigurati mrežne servise dostupne studentima kako bi mogli preuzeti ugovor i izvan radnog vremena posrednika.⁶⁰

Ugovor mora sadržavati i opće uvjete poslovanja posrednika.⁶¹ Oni se u pravilu nalaze na poleđini. Tako, Opći uvjeti poslovanja Student servisa u Zagrebu⁶² definiraju pravila koja se primjenjuju na ugovore o obavljanju studentskih poslova i koji su dio tih ugovora. Prema Općim uvjetima poslovanja broj ugovora koji se može podizati tijekom godine nije ograničen, pod uvjetom da su prethodni ugovori već vraćeni.⁶³ To znači da Student servis može izdavati nove ugovore dokle god dok su prethodni ugovori izvršeni i vraćeni u sustav. Svaki ugovor koji nije realiziran, iz bilo kojeg razloga, mora biti vraćen posredniku.⁶⁴ Kako bi sve strane bile upoznate s odredbama općih uvjeta poslovanja i kako bi se osigurala

---

⁵³ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 11. stavak 7., 8.

⁵⁴ Student servis - Studentski centar u Zagrebu, Članstvo – učlanjivanje, dostupno na: <http://www.sczg.unizg.hr/informacije/clanstvo-uclanjivanje> (pristupljeno 12.04.2024.).

⁵⁵ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 11. stavak 6.

⁵⁶ Ibidem, članak 11. stavak 10.

⁵⁷ Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Zagrebu, članak 3, stavak 2.

⁵⁸ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 11. stavak 11.

⁵⁹ Ibidem, članak 12. stavak 1.

⁶⁰ Pravilnikom o obliku i sadržaju Ugovora o obavljanju studentskih poslova, članak 5. stavak 6.

⁶¹ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 9. stavak 4.

⁶² Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Zagrebu, izdanje: 11. siječnja 2019., dostupno na: http://161.53.174.14/wp-content/uploads/2023/01/opci_uvjeti_poslovanja-1.pdf (pristupljeno 10.04.2024.).

⁶³ Ibidem, članak 5. stavak 4.

⁶⁴ Ibidem, članak 5. stavak 5.

transparentnost u poslovanju, posrednik je obavezan učiniti te opće uvjete poslovanja javno dostupnima i objaviti ih na svojim mrežnim stranicama.⁶⁵

U Republici Hrvatskoj, student može obavljati studentski posao isključivo putem ugovor o obavljanju studentskog posla. Naravno, ništa ga ne sprječava da sklopi neki drugi ugovor s činidbom rada, poput ugovora o radu ili ugovora o djelu. Pri sklapanju ugovora o radu redovni student treba svakako imati na umu da gubi studentska prava. Naime, Zakon o visokom obrazovanju i navodi da student ostvaruje studentska prava samo ako nije u radnom odnosu ili ne obavlja samostalnu djelatnost obrta ili drugo slobodno zanimanje.⁶⁶ Slično, ZOSP određuje da posrednik ne može posredovati za studenta koji se nalazi u radnom odnosu ili obavlja samostalnu djelatnost obrta, slobodnog zanimanja ili poljoprivrede i šumarstva.⁶⁷ Nakon prestanka radnog odnosa, student može ponovno steći studentski status.⁶⁸

Potrebno je istaknuti članak 13. stavak 6. i 7. ZOSP-a kojima se štite radnici kojima je naručitelj posla dao poslovno uvjetovan otkaz i kojima se želi spriječiti iskorištavanja studentskih poslova kao zamjene za radnike koji su otpušteni. Suštinski jednaku odredbu sadrži i Zakon o radu⁶⁹ u članku 115. stavku 5. i 6.. Smatram da je njihova svrha, u oba zakona, spriječiti da poslodavac/naručitelj posla, nakon što otpusti radnika zbog poslovno uvjetovanih razloga, u roku od 6 mjeseci na isto mjesto zaposli drugu osobu, bilo to putem klasičnog ugovora o radu ili ugovora o obavljanju studentskih poslova. Ako u tih šest mjeseci ponovno dođe do potrebe za zapošljavanjem na istim poslovima, prednost ima bivši radnik. Tek nakon što otpušteni radnik odbije ponudu za povratak na posao postoji mogućnost zapošljavanja druge osobe ili sklapanja ugovora o studentskim poslovima.

3.5. Doprinosi i naknade

Zakonom o doprinosima⁷⁰ propisana je obveza plaćanja doprinosa utvrđenih Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i Zakonom o mirovinskom osiguranju.⁷¹ Obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa je posrednik pri obavljanju studentskih poslova⁷² i to na

---

⁶⁵ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 9. stavak 5.

⁶⁶ Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, članak 78. stavak 1.

⁶⁷ Zakon o obavljanju studentskih poslova. članak 2. točka 1. podtočka c).

⁶⁸ Srednja.hr, "Mogu li se studenti koji su radili preko ugovora o radu vratiti na rad preko student servisa?", dostupno na:

<https://www.srednja.hr/faks/mogu-li-se-studenti-koji-su-radili-preko-ugovora-o-radu-vratiti-na-rad-preko-student-servisa/> (pristupljeno 14.09.2024).

⁶⁹ Zakon o radu ("Narodne novine" br. 93/14., 127/17., 98/19., 151/22., 64/23.).

⁷⁰ Zakon o doprinosima ("Narodne novine" br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16., 106/18., 33/23., 114/23.).

⁷¹ Ibidem, članak 10. stavak 1. točka 1.

⁷² Ibidem, članak 159.

teret naručitelja posla. Posrednik je dužan za svakog izvođača sastaviti obračunsku ispravu i izvještaj te ih dostaviti Poreznoj upravi.⁷³ Osnovica za obračun doprinosa uključuje svaki pojedinačni primitak isplaćen studentu za rad obavljen na temelju ugovora o obavljanju studentskih poslova

Stope doprinosa propisane su Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o doprinosima.⁷⁴ One iznose 5% za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima te 0,5% za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti.⁷⁵ Osim doprinosa tu je i posrednička naknada u iznosu od 12% te dodatna posrednička naknada u iznosu od 0,5%.⁷⁶

3.5.1. Doprinosi

3.5.1.1. Doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti

Prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju studenti su osigurani na obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti za vrijeme obavljanja studentskog posla.⁷⁷ To podrazumijeva cjelokupno liječenje, naknadu za troškove prijevoza i naknadu za troškove pogreba.⁷⁸ Doprinos se obračunava po stopi od 0,5%.⁷⁹

Osim toga, na temelju članka 9. stavka 6. ZOSP-a posrednik je dužan osigurati izvođača za slučaj ozljede na radu. Tako, na primjer, Studentski centar u Zagrebu osigurava studente policom osiguranja od posljedica nesretnog slučaja (nezgode) osiguravajućeg društva Adriatic osiguranje d.d.. Studente se osigurava na rok od godine dana (osiguranje se obnavlja godišnje) te uključuje osiguranje za slučaj smrti uslijed nesretnog slučaja, trajni gubitak opće radne sposobnosti usred nesretnog slučaja, troškove liječenja te naknada po danu u iznosu od 20 eura, s karencom od 7 dana^{80,81} Studentski centar u Rijeci ima policu sklopljenu s osiguravajućim društvom Croatia osiguranja d.d.⁸², dok Studentski centar u

---

⁷³ Ibidem, članak 162. stavak 2.

⁷⁴ Pravilnik o doprinosima ("Narodne novine" br. 2/09., 9/09., 97/09., 25/11., 61/12., 86/13., 157/14., 128/17., 1/19., 43/23., 143/23., 14/24.)

⁷⁵ Pravilnik o doprinosima, članak 107., Zakon o doprinosima, članak 13. stavak 1. podstavak 2.

⁷⁶ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 12. stavak 3. i 4.

⁷⁷ Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju, članak 16. stavak 1. točka 1.

⁷⁸ Ibidem, članak 37. stavak 3.

⁷⁹ Pravilnik o doprinosima, članak 107. stavak 2.

⁸⁰ Karenca je minimalno vrijeme koje mora proći od potpisivanja ugovora o osiguranju i uplate pa do trenutka kada policu stupa na snagu. Npr. karenca kod dopunskog osiguranja je 15 dana. Što znači da prije isteka tih 15 dana od sklapanja ugovora o osiguranju osiguravatelj nije dužan naknaditi nastale troškove.

⁸¹ Student servis - Studentski centar u Zagrebu, "Ozljeda na radu", dostupno na: <http://www.sczg.unizg.hr/informacije/ozljeda-na-radu> (pristupljeno 13.04.2024.).

⁸² Student servis - Studentski centar Rijeka, "Postupak u slučaju ozljede članova student-servisa koji radi posredstvom Studentskog centra Rijeka", dostupno na: https://www.scri.uniri.hr/images/Propisi_i_akti/Postupak_u_slucaju_ozljede.pdf (pristupljeno 13.04.2024.).

Osijeku ima sklopljenu policu s Generali osiguranja d.d.⁸³ U situaciji kada dođe do ozljede na radu, izvođač se treba javiti svom liječniku kako bi se započelo liječenje. Isto tako, treba obavijestiti posrednika te mu dostaviti potrebnu dokumentaciju radi prijave ozljede na radu nadležnom uredu HZZO-a.⁸⁴

3.5.1.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima

Zakon o mirovinskom osiguranju propisuje da su studenti osigurani za vrijeme obavljanja studentskog posla isključivo kao osobe osigurane u određenim okolnostima.⁸⁵ Radi se o osiguranju “...za slučaj smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost te djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja nastalih zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti”.⁸⁶ To podrazumijeva pravo na profesionalnu rehabilitaciju⁸⁷, invalidsku mirovinu⁸⁸ i obiteljsku mirovinu⁸⁹. Doprinos obračunava posrednik po stopi od 5%.⁹⁰

3.5.2. Posrednička naknada

Prema članku 12. stavku 3. ZOSP-a na neto iznos naknade za studentski rad posrednik obračunava osnovnu naknadu u iznosu od 12%. Osim za podmirenje troškova posredovanja naknada se koristi i poboljšanje studentskog standarda.⁹¹ Pod poboljšanjem studentskog standarda smatraju se ulaganja u studentske domove, menze i prehranu, studentske aktivnosti te kulturne i sportske manifestacije namijenjene isključivo studentima.⁹² Osim toga, obračunava se i dodatna naknada u iznosu od 0,5% namijenjena za različite aktivnosti koje provode studenti i studentske organizacije.⁹³ Posrednička naknada se isključivo naplaćuje od naručitelja posla i ne smije se naplatiti od izvođača.⁹⁴

---

⁸³ Studentski servis - Studentski centar u Osijeku, “Postupak u slučaju ozljede člana studentskog servisa koji radi posredovanjem Studentskog centra u Osijeku”, dostupno na: http://www.stucos.unios.hr/?page_id=4088 (pristupljeno 13.04.2024.).

⁸⁴ Student servis - Studentski centar Rijeka, “Postupak u slučaju ozljede članova student-servisa koji radi posredstvom Studentskog centra Rijeka”, dostupno na: https://www.scri.uniri.hr/images/Propisi_i_akti/Postupak_u_slucaju_ozljede.pdf (pristupljeno 13.04.2024.).

⁸⁵ Zakon o mirovinskom osiguranju, članak 19. stavak 1. točka 1.

⁸⁶ Ibidem, članak 10. stavak 1.

⁸⁷ Ibidem, članak 45. stavak 4.

⁸⁸ Ibidem, članak 56. stavak 5.

⁸⁹ Ibidem, članak 65. stavak 2.

⁹⁰ Pravilnik o doprinosima, članak 107. stavak 1., Zakon o doprinosima, članak 13. stavak 1. podstavak 2.

⁹¹ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 12. stavak 1. točka 3.

⁹² Ibidem, članak 14. stavak 2.

⁹³ Ibidem, članak 12. stavak 1. točka 4.

⁹⁴ Ibidem, članak 12. stavak 4.

3.5.3. Naknada za studentski posao

Jedno od temeljnih prava izvođača je naknada za obavljene rad. U skladu s člankom 13. ZOSP naručitelj posla je dužan izvođaču isplatiti naknadu za obavljene studentski posao i to u roku od 15 dana po završetku posla.⁹⁵ Izvođač ima pravo na povećanje studentske naknade za noćni rad, prekovremeni rad i rad nedjeljom i za vrijeme državnih blagdana i to u iznosu od 50%.⁹⁶ Također, izvođaču pripada pravo na naknadu putnih troškova, toplog obroka i druge naknade, ali samo u onim slučajevima u kojima su iste i ugovorene.⁹⁷

Nakon završetka radnog, tj. obračunskog razdoblja izvođač i naručitelj posla potpisuju izjavu kojom potvrđuju konačan broj sati obavljenog posla. Izjava je dio već potpisanog ugovora.⁹⁸ Na temelju ugovora i izjave posrednik izdaje račun. Račun se sastoji od iznosa naknade za obavljene studentski posao, posredničke naknade i doprinosa.⁹⁹

Isplaćuje se naknada koja je ugovorena. Ona može biti viša ali nikako ne smije biti niža od minimalne naknade utvrđene Odlukom o iznosu minimalne naknade koju svake godine donosi Ministar znanosti i obrazovanja.¹⁰⁰ Minimalna naknada za obavljanje studentskih poslova u 2024. godini iznosi 5,25 eura neto.¹⁰¹

Svaki posrednik, u pravilu, donosi svoj cjenik studentskih poslova koji obuhvaća okvirne satnice za pojedine vrste poslova. Opći uvjeti poslovanja Student servisa - Studentski centar u Rijeci¹⁰² propisuju da posrednik na svojim mrežnim stanicama objavljuje okvirni cjenik satnica uzimajući u obzir narav poslova i kretanje cijena na tržištu rada.¹⁰³ Prema navedenom cjeniku, za administrativne i uredske poslove preporučuje se minimalna satnica, dok se za zahtjevnije fizičke poslove poput građevinskih radova ili uređenja okoliša preporučuje satnica od 6,30 eura po satu. Najviše satnice određene su za informatičke poslove, poput programera ili izrada i održavanje web stranica, dosežući gotovo dvostruku minimalnu satnicu.¹⁰⁴

---

⁹⁵ Ibidem, članak 13. stavak 2.

⁹⁶ Ibidem, članak 13. stavak 3.

⁹⁷ Ibidem, članak 13. stavak 4.

⁹⁸ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 11. stavak 11.

⁹⁹ Ibidem, članak 12. stavak 1.

¹⁰⁰ Ibidem, članak 12. stavak 2.

¹⁰¹ Odluka o iznosu minimalne naknade za obavljanje studentskih poslova za 2024. godinu, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, izdanje: 27. listopada 2023., dostupno na:

<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/VisokoObrazovanje/StudentskiPoslovi//Odluka-o-iznosu-minimalne-naknade-za-obavljanje-studentskih-poslova-za-2024-godinu.pdf> (pristupljeno 12.03.2024.).

¹⁰² Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Rijeci, izdanje: 07. siječnja 2019., dostupno na: <https://www.scri.uniri.hr/student-servis/opci-uvjeti-poslovanja> (pristupljeno 12.03.2024.).

¹⁰³ Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Rijeci, članak 6. stavak 3.

¹⁰⁴ Student servis - Studentski centar u Rijeci, "Cjenik Student servisa", dostupno na: https://scri.uniri.hr/images//Servis/studentski_cjenik_sijecanj_2024.pdf (pristupljeno 12.03.2024.).

Isplata studentskih zarada vrši se putem uplate na račun studenta, od strane posrednika, i to u roku od 3 radna dana po uplati poslodavca posredniku.¹⁰⁵ Neisplata studenta, propisana je kao prekršaj te se predviđa novčana kazna u iznosu do 13.272,28 eura.¹⁰⁶ Ovaj slučaj se odnosi na situaciju kada naručitelj posla plati račun, a posrednik zatim ne isplati sredstva na račun izvođača posla. Ujedno, može mu se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti posredovanjem u iznosu do maksimalno godine dana.¹⁰⁷

U situaciji kada naručitelj posla ne izvrši svoju obvezu plaćanja računa u predviđenom roku, posrednik ga je dužan opomenuti te ga upozoriti na mogućnost prisilne naplate. Studentski centar u Zagrebu već na računu upozorava naručitelja da je, u slučaju zakašnjenja, dužan platiti osim iznosa na računu i zakonske zatezne kamate.¹⁰⁸ Ako naručitelj posla i dalje odbija izvršiti isplatu, posrednik u roku 15 dana pokreće prisilnu naplatu putem vjerodostojne isprave.¹⁰⁹ ZOSP ističe kako ugovor o obavljanju studentskog posla jest vjerodostojna isprava za obračun i naplatu.¹¹⁰ Vjerodostojna isprava osnova je za izvršenje određenog novčanog potraživanja. Prema Ovršnom zakonu vjerodostojne isprave na temelju koje se može odrediti ovrha su *“račun, mjenica i ček s protestom i povratnim računima, javna isprava, izvadak iz poslovnih knjiga, po zakonu ovjerovljena privatna isprava te isprava koja se po posebnim propisima smatra javnom ispravom”*.¹¹¹

Potrebno je spomenuti i odredbu članka 9. stavka 15. Radi se o slučaju kada je posrednik upozorio izvođača, prije sklapanja ugovora, na naručitelja koji učestalo kasni s isplatama ili ne plaća naknadu. Time se, na neki način, posrednik, oslobađa obveze pokretanja prisilne naplate jer je izvođač prethodno upozoren na posljedice rada kod takvog “nesigurnog” naručitelja posla. Prema tome, izvođač, na vlastitu odgovornost, sklapa ugovor s takvim naručiteljem. S obzirom na to da je jedna od glavnih obveza posrednika je zaštititi izvođača i pružiti mu pravnu pomoć i zaštitu u vezi s ostvarivanjem svih prava iz ugovora, smatram da posrednik treba odmah sankcionirati naručitelja posla koji nema opravdani razlog za neispunjavanje, odnosno za neuredno ispunjavanje svojih obveza plaćanja naknada i doprinosa. Sankcija bi mogla uključivati nekoliko koraka, počevši prvo od upozorenja, zatim zabrane objavljivanja oglasa, te sastavljanja javnog popisa naručitelja koji ne ispunjavaju svoje obveze. Na kraju, kao krajnja mjera, posrednik može i prekinuti poslovanje s takvim

---

¹⁰⁵ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 9. stavak 9.

¹⁰⁶ Odnosno 100.000,00 kuna - iznos preračunat u eure putem informativnog kalkulatora Financijske agencije, dostupno na: <https://www.fina.hr/euro-kalkulator>, (pristupljeno 12.04.2024.). Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 17, stavak 1. točka 4.

¹⁰⁷ Ibidem, članak 17, stavak 9.

¹⁰⁸ Zakon o obveznim odnosima, članak 29. stavak 1.

¹⁰⁹ Ibidem, članak 9. stavak 13.

¹¹⁰ Ibidem, članka 12. stavak 1.

¹¹¹ Ovršni zakon, članak 31. stavak 1.

naručiteljem. Općim uvjetima poslovanja Studentskog centra u Zagrebu propisano je da Studentski centar u Zagrebu ima pravo ne posredovati za naručitelja koji krši propise iz ZOSP-a i Pravilnika o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova, uključujući i ne plaćanje naknade.¹¹²

U slučaj kad naručitelj posla odbije ispuniti, potpisati ili predati ugovor izvođaču ili posredniku, jedinu mogućnost koju izvođač ima je obratiti se posredniku. Prema članku 9. stavku 11. posrednik, u roku od najviše 15 dana od očekivanog završetka posla, opominje naručitelja posla. Naručitelj posla je dužan u dodatnom roku od 15 dana dostaviti ugovor te isplatiti naknadu.¹¹³ U situaciji da naručitelj posla i dalje izbjegava izvršiti svoju obvezu ne može se pokrenuti postupak prisilne naplate. Posrednik u ovom slučaju nema ugovora pa prema tome ne može ni ispostaviti račun za naručitelja, prema tome ne posjeduje vjerodostojnu ispravu na temelju koje se pokreće ovršni postupak. Za takve slučajeve propisano je da posrednik odgovara solidarno s poslodavcem te da je on dužan isplatiti naknadu izvođaču iz vlastitih sredstava.¹¹⁴

Česti su slučajevi manipulacije studentskim satnicama koje uključuju iskazivanje neistinitih podataka o cijeni sata, količini posla ili broju odrađenih sati. Naručitelji posla upisuju u ugovor netočnu satnicu, smanjujući iznos koji izvođači posla zapravo zarađuju ili prikazuju manji broj sati nego što je stvarno odrađeno, što dovodi do smanjenja isplaćene naknade. Upravo za takve slučajeve ZOSP propisuje i prekršajnu odgovornost naručitelja posla u slučaju neisplate naknada i doprinosa ili iskazivanja netočnih podataka na ugovoru, poput cijene sata ili količini posla.¹¹⁵ Radi se o novčanim kaznama koje su određene kako za pravne tako i za fizičke osobe. Pravna osoba može biti kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 13.272,28 eura¹¹⁶, dok je novčana kazna za fizičku osobu propisana u iznosu od 6.636,14 eura.¹¹⁷

3.6. Dodatna prava i obveze izvođača i naručitelja posla

3.6.1. Radno vrijeme i odmor

---

¹¹² Opći uvjeti poslovanja, Sveučilište u Zagrebu - Studentski centar u Zagrebu, članak 2. stavak 2. točka 11.

¹¹³ Zakon o obveznim odnosima, članak 9. stavak 12.

¹¹⁴ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 9. stavak 14.

¹¹⁵ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 17. stavak 5.,6.

¹¹⁶ Odnosno 100.000,00 kuna - iznos preračunat u eure putem informativnog kalkulatora Financijske agencije, dostupno na: <https://www.fina.hr/euro-kalkulator>, (pristupljeno 12.04.2024.)

¹¹⁷ Odnosno 50.000,00 kuna - iznos preračunat u eure putem informativnog kalkulatora Financijske agencije, dostupno na: <https://www.fina.hr/euro-kalkulator>, (pristupljeno 12.04.2024.). Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 17. stavak 5.,6.

Iako ZOSP izričito ne regulira maksimalan broj sati koje student smije raditi dnevno ili tjedno, smatram da se odredbe o radnom vremenu iz Zakona o radu mogu primijeniti analogno i na rad putem ugovora o obavljanju studentskih poslova. Zakon o radu pruža jasne odredbe o maksimalnom broju radnih sati kako bi se osigurali sigurni i dostojanstveni uvjeti rada, a isti princip bi se trebao primjenjivati i na studentske poslove, iako su oni privremenog i povremenog karaktera. U slučaju poslova koji se obavljaju putem ugovora o obavljanju studentskih poslova, to uključuje zaštitu studenata od prekomjernog radnog opterećenja koje bi moglo negativno utjecati na njihovo zdravlje i akademsko obrazovanje. Prema Zakonu o radu, radnik ne smije raditi više od 40 sati tjedno.¹¹⁸ U iznimnim situacijama, poput više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeke potrebe radnik može raditi i više od 40 sati ali se, u tim slučajevima, to vrijeme računa kao prekovremeni rad te ne smije trajati više od 50 sati tjedno.¹¹⁹ Za prekovremeni rad, rad nedjeljom, blagdanom i neradnim dan propisano je pravo na povećanu plaću.¹²⁰ Također, ZOSP propisuje da izvođač posla, u slučajevima prekovremenog rada, rada noću, nedjeljom te za vrijeme državnih blagdana, ima pravo na povećanje naknade za 50%.¹²¹ Za rad u trajanju od minimalno šest sati dnevno, izvođač ima pravo na plaćeni odmor od 30 minuta.¹²² Posebno je propisana prekršajna odgovornost naručitelja u slučaju da ne omogući studentu korištenje plaćenog odmora i to novčanom kaznom u iznosu od 13.272,28 eura¹²³ za pravnu osobu tj 6.636,14 eura¹²⁴ za fizičku osobu.¹²⁵

Ove odredbe ukazuju na to da, iako ZOSP ne ulazi u detaljnu regulaciju radnog vremena, prepoznaje posebne radne okolnosti koje zahtijevaju veću naknadu, kao i pravo na neophodne pauze, što je usklađeno sa Zakonom o radu. Upravo zbog toga može se i dodatno argumentirati da bi se odredbe Zakona o radu, koje se odnose na radno vrijeme, također mogle primijeniti u slučajevima koji nisu izričito regulirani ZOSP-om.

Također, važno je istaknuti odredbu Općih uvjeta poslovanja Studentskog centra u Zagrebu koja propisuje minimalni broj sati rada dnevno. Prema odredbi, izvođač može raditi najmanje 4 sata dnevno, što znači da, ako posao u jednom danu traje manje od 4 sata, naručitelj je obavezan platiti naknadu za 4 sata rada.¹²⁶ Osim toga, naručitelj mora platiti

---

¹¹⁸ Zakon o radu, članak 61, stavak 1.

¹¹⁹ Ibidem, članak 65, stavak 3.

¹²⁰ Ibidem, članak 94. stavak 1.

¹²¹ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 13. stavak 3.

¹²² Ibidem, članak 13. stavak 12.

¹²³ Odnosno 100.000,00 kuna - iznos preračunat u eure putem informativnog kalkulatora Financijske agencije, dostupno na: <https://www.fina.hr/euro-kalkulator>, (pristupljeno 12.04.2024.)

¹²⁴ Odnosno 50.000,00 kuna - iznos preračunat u eure putem informativnog kalkulatora Financijske agencije, dostupno na: <https://www.fina.hr/euro-kalkulator>, (pristupljeno 12.04.2024.)

¹²⁵ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 17. stavak. 7.

¹²⁶ Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Zagrebu, članak 3. stavak 4.

naknadu i kada izvođač dođe na mjesto rada, ali posao se ne može obavljati zbog razloga koji su na strani naručitelja.¹²⁷

3.6.2. Zaštita dostojanstva

Zaštita dostojanstva izvođača uređena je odredbom članka 13. stavka 9. ZOSP-a koja je u potpunosti jednaka odredbi članak 7. stavka 5. Zakona o radu. Prema odredbi, naručitelj posla ima zakonsku obvezu osigurati zaštitu dostojanstva izvođača tijekom obavljanja posla, što podrazumijeva zaštitu od nepoželjnog postupanja nadređenih, suradnika i ostalih osoba s kojima izvođač redovito dolazi u kontakt u obavljanju studentskog posla. U slučajevima kada dođe do povrede dostojanstva izvođača, zakon kaže da se izvođač može obratiti i osobi koju je ovlastio naručitelj posla za zaprimanje i rješavanje pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva.¹²⁸ Pretpostavljam da ta odredba također omogućuje izvođaču da se obrati izravno naručitelju posla, a ne samo osobi koju je ovlastio.

3.6.3. Zaštita na radu

Zaštita zdravlja i sigurnosti radnika predstavlja ključni aspekt u svakom radnom okruženju, uključujući i situacije obavljanja studentskih poslova. ZOSP propisuje obvezu naručitelja posla da osigura sigurne radne uvjete koji ne ugrožavaju zdravlje izvršitelja, te upućuje na ostale zakonske propise koji reguliraju aspekte zaštite na radu.¹²⁹ Dodatno, Opći uvjeti poslovanja Studentskog centra u Zagrebu navode obvezu, upoznavanja izvođača s uvjetima rada, osiguravanja potrebne opreme, sredstava za rad te pružanja obuke za rad u skladu s propisima o zaštiti na radu i zaštiti od požara.¹³⁰

3.7. Porez na dohodak od studentskog rada

Prema Zakonu o porezu na dohodak¹³¹ naknada za studentski rad oslobođena je plaćanja poreza na dohodak do određenog iznosa. Takvo porezno oslobođenje ograničeno je na iznos od 10.080,00 eura godišnje. Studenti ne plaćaju porez sve dok njihova zarada ne premaši taj iznos, a u slučaju da ga premaše, porez se plaća samo na iznos koji prelazi

---

¹²⁷ Ibidem, članak 3. stavak 5.

¹²⁸ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 13. stavak 10.

¹²⁹ Ibidem, članak 13. stavak 8.

¹³⁰ Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Zagrebu, članak 3. točka 6.

¹³¹ Zakon o porezu na dohodak ("Narodne novine" br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22., 114/23.), članak 9. stavak 1. točka 6.

navedenu granicu.¹³² Uzmimo za primjer studenta koji je u studenom prešao unos od 10.080,00 eura za 100 eura. U toj akademskoj godini zaradio je 10.180,00 eura. Porez će platiti samo na razliku (10.180,00 eura - 10.080,00 eura = 100,00 eura) i to po poreznoj stopi ovisno o svom prebivalištu.¹³³ Posrednik je dužan pratiti iznos primitka i obračunati porez izvođaču te podnijeti izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja, a izvođač je obavezan obavijestiti posrednika o primicima koje je ostvario putem drugog posrednika u toj akademskoj godini.¹³⁴

Treba spomenuti i poreznu olakšicu koju ima porezni obveznik - roditelj izvođača. Prema Zakonu o porezu na dohodak porezni obveznik koji uzdržava djecu¹³⁵ može povećati iznos osobnog odbitka pod uvjetom da izvođač (dijete) ne ostvari primitke u bruto iznosu koji premašuju svotu šesterostrukog osnovnog osobnog odbitka, tj. 3.360,00 eura godišnje.¹³⁶ Prema tome kada izvođač premaši iznos od 3.360,00 eura ne smatra se više uzdržanim članom te roditelj nema više pravo na poreznu olakšicu.

4. UREĐENJE STUDENTSKOG RADA U SLOVENIJI

4.1. Pravna regulacija uređenja studentskog rada

Rad studenata u Republici Sloveniji nije reguliran samo jednim glavnim zakonom, već postoje niz zakona i podzakonskih propisa koji ga uređuju. Obavljanje privremenog i povremenog rada učenika i studenata podliježe prvenstveno Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti¹³⁷ (Zakonu o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti). Stupanjem na snagu novog Zakona o urejanju trga dela¹³⁸ (Zakon o tržištu rada) 2010. godine taj je zakon prestao važiti, međutim odredbe koje se odnose na posredovanje pri zapošljavanju i radu ostale su na snazi.¹³⁹ Studentski rad pobliže je reguliran

---

¹³² Pravilnik o porezu na dohodak, članak 52. stavak 5.

¹³³ Zakon o porezu na dohodak, članak 19.a

¹³⁴ Ibidem, članak 52. stavak 6.

¹³⁵ U skladu s člankom 17. stavkom 1. Zakona o porezu na dohodak "uzdržanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom (dalje u tekstu: uzdržavani članovi) smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze šesterostruki iznos osnovnog osobnog odbitka iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona na godišnjoj razini".

¹³⁶ Pravilnik o porezu na dohodak, članak 6. stavak 1. točka 2.

¹³⁷ Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečišćeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 – odl. US, 80/10 – ZUTD in 95/14 – ZUJF-C).

¹³⁸ Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US in 109/23).

¹³⁹ Ibidem, članak 192., stavak 1.

Pravilnikom o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje¹⁴⁰ (Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti agencija za zapošljavanje, u daljnjem tekstu: Pravilnik-2), koji je također prestao važiti 2010. godine, osim odredbi koje se odnose na pružanje privremenih i povremenih poslova učenicima i studentima.¹⁴¹ Na studentski rad primjenjuje se i Zakon o delovnih razmerjih¹⁴² (Zakon o radu). Njegove odredbe se odnose na zabranu diskriminacije, jednak tretman na temelju spola, radno vrijeme, stanke, odmor, kao i odredbe o naknadi štete. Također su relevantni i drugi propisi Republike Slovenije koji se spominju kasnije u tekstu, a koji su važni za reguliranje studentskog rada. To uključuje, među ostalima, Zakon o pokojninskom in invalidskom zavarovanju¹⁴³ (Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju), Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju¹⁴⁴ (Zakon o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju), Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplaćanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov¹⁴⁵ (Zakon o dodatnim naknadama za koncesije iz naknada za povremeni i privremeni rad studenata).

4.2. Uvjeti za obavljanje studentskog posla

Glavna pretpostavka za obavljanje studentskog posla je studentski status koji je definiran Zakonom o visokem školstvu¹⁴⁶ (Zakon o visokom školstvu) i Zakonom o višjem strokovnom izobraževanju¹⁴⁷ (Zakon o višem stručnom obrazovanju). Ovi zakoni preciziraju pojam studenta, njegova prava i obaveze te prestanka tog statusa. Članku 65. Zakon o visokem školstvu definira studenta kao osobu koja je upisana na visoko učilište te se obrazuje na preddiplomskom ili poslijediplomskom studiju.¹⁴⁸ Naglašava se da student, bez obzira na to studira li kao redovni ili izvanredni student, ima pravo na beneficije i privilegije koje

---

¹⁴⁰ Pravilnik o pogojih za opravljanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06 in 80/10 – ZUTD).

¹⁴¹ Ibidem članak 193, stavak 2.

¹⁴² Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1).

¹⁴³ Zakon o pokojninskom in invalidskom zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečišćeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR in 84/23 – ZDOsk-1).

¹⁴⁴ Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečišćeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23).

¹⁴⁵ Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplaćanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečišćeno besedilo in 79/17).

¹⁴⁶ Zakon o visokem školstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečišćeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPĐVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1, 100/22 – ZSZUN in 102/23).

¹⁴⁷ Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04, 100/13, 54/22 – ZUPŠ-1 in 102/23).

¹⁴⁸ Zakon o visokem školstvu, članak 65. stavak 1.

proizlaze iz studentskog statusa, a koja su utvrđena posebnim propisom. Studentski status se dokazuje putem studentske iskaznice te je važno napomenuti da student, kako bi ostvario studentska prava, ne smije biti zaposlen niti obavljati registriranu samostalnu djelatnost. Također, ne smije biti evidentiran kao nezaposlena osoba ili obavljati neku funkciju u okviru trgovačkih društava ili privatnih zavoda.¹⁴⁹

Studentski status prestaje po završetku studija prve razine, po završetku studija druge razine te po završetku studija treće razine.¹⁵⁰ Također, prestaje u slučajevima ako student ne diplomira na dodiplomskog ili diplomskom studiju u roku od 12 mjeseci od završetka posljednjeg semestra, ako ne diplomira na poslijediplomskom studiju u roku propisanom statutom, ako ne upiše narednu godinu ili semestar, ako se ispiše ili ako bude isključen. No, status studenta neće prestati ako se student, prije isteka akademske godine, prebaci na drugi studijski program.¹⁵¹

Zakon o višjem strokovnom izobražavanju definira studenta kao osobu koja upiše stručni studij. Studentski status potvrđuje se putem studentske iskaznice ili indeksa.¹⁵² Student ima pravo na studentske beneficije, uključujući i pravo na studentski rad, pod uvjetom da nije zaposlen ili prijavljen kao tražitelj posla. Prava i beneficije iz studentskog statusa ostvaruje najdulje tri godine, bez obzira na to studira li redovito ili izvanredno, osim u slučajevima predviđenim zakonom.¹⁵³ Status prestaje nakon završetka završne godine. Također, prestaje po isteku 60 dana od isteka druge godine, ako ne diplomira do kraja akademske godine. Isto tako prestaje ako tri godine nije stekao status studenta na stručnom ili sveučilišnom studiju, ako ne upiše narednu godinu ili ako bude ispisan ili isključen.¹⁵⁴

Treba se spomenuti i Zakon o izobražavanju odraslih¹⁵⁵ (Zakon o obrazovanju odraslih). Prema zakonu, pravo na rad putem posrednika imaju i polaznici obrazovanja za odrasle koji se obrazuju prema javno važećim programima osnovnog, strukovnog, srednjeg i višeg stručnog obrazovanja. Polaznici obrazovanja za odrasle imaju prava u skladu s posebnim propisima, ako nisu zaposleni ili prijavljeni kao nezaposlena osoba.¹⁵⁶ Za njih, pravo rada putem posrednika za obavljanje studentskih poslova, vremenski je ograničeno do kraja akademske godine u kojoj napune 26 godina.¹⁵⁷

---

¹⁴⁹ Ibidem, članak 69. stavak 1.

¹⁵⁰ Pod studijom prve razine podrazumijeva se dodiplomski studij. Druga razina znači diplomskog, a treća razina poslijediplomski studij.

¹⁵¹ Zakon o visokem školstvu, članak 70. stavak 1.

¹⁵² Zakon o višjem strokovnom izobražavanju, članak 37, stavak 1,2.

¹⁵³ Ibidem, članak 41., stavak 1,3.

¹⁵⁴ Ibidem, članak 46.

¹⁵⁵ Zakon o izobražavanju odraslih (Uradni list RS, št. 6/18, 189/20 – ZFRO in 16/24 – ZOsn-K).

¹⁵⁶ Ibidem, članak 3.

¹⁵⁷ Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, članak 6b., stavak 2.

Za obavljanje studentskih poslova, studenti se moraju registrirati kod posrednika za obavljanje studentskih poslova (u daljnjem tekstu: posrednik) te imati obvezno zdravstveno osiguranje. Tako, na primjer proces pristupanja e-Študent servisu, uključuje potpisivanje Izjave o pristupanju te prilaganje potvrde o studentskom statusu, odnosno o upisanoj tekućoj akademskoj godini.¹⁵⁸

4.3. Posrednik za obavljanje studentskog posla

Pravila i uvjeti posredovanja propisani su Zakonom o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti i Pravilnikom-2. Prema Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti Ministarstvo rada može ovlastiti, putem koncesijskog ugovora, određenu organizaciju ili poslodavca, za pružanje usluga posredovanja pri privremenom zapošljavanju studenata pod uvjetom da ta organizacija, odnosno poslodavac ispunjava određene kadrovske, organizacijske i druge propisane uvjete.¹⁵⁹ Prema Pravilniku posrednik podnosi zahtjev za dodjelu koncesije, sa svim potrebnim podacima, Ministarstvu rada.¹⁶⁰ Ministarstvo rada donosi odluku o zahtjevu, uzimajući u obzir sve bitne faktore, poput broja nezaposlenih u područnim službama Zavoda za zapošljavanje, potrebe poslodavaca za radnom snagom, vrste programa aktivne politike zapošljavanja, broja učenika i studenata te njihov socijalni status, kao i mišljenje Studentske organizacije Slovenije.¹⁶¹ Ugovor o koncesiji sklapa se na određeno vrijeme, a najduže na 1 godinu¹⁶² te treba sadržavati, ugovorne strane, vrstu i opseg usluga obuhvaćenih koncesijom, datum početka provedbe koncesije, trajanje ugovora, popis poslovnih prostora s lokacijama za obavljanje djelatnosti koncesionara, prestanak važenja ugovora, razloge za oduzimanje koncesije, raskid ugovora i otkazni rok, kategorije osoba kojima koncesionar ne smije naplaćivati usluge, obveze suradnje sa Studentskom organizacijom Slovenije i ostale odredbe bitne za utvrđivanje i provedbu djelatnosti koja je predmet koncesije.¹⁶³

---

¹⁵⁸ Splošni pogoji poslovanja, e-Študent servis, izdanje: 1. kolovoza 2019., dostupno na: <https://www.studentski-servis.com/studenti/pogoji-poslovanja> (pristupljeno 08.04.2024). točka 3.

¹⁵⁹ Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, članak 6. stavak 4. i stavak 5.

¹⁶⁰ Prema Pravilniku o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje članak 9. stavak 2. “Zahtjev mora sadržavati: tvrtku i sjedište pravne osobe ili samostalne djelatnosti, podatke o tijelu upravljanja, zastupanju i opsegu ovlaštenja, područje djelatnosti za koju se podnosi zahtjev, podatke o osobama koje će obavljati djelatnost koncesije, popis i opis tehničke opreme za obavljanje djelatnosti, način osiguranja osobnih podataka u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka, naznaku da li uz namjeravanu djelatnost obavlja i neku drugu djelatnost, točnu adresu mjesta obavljanja namjeravane djelatnosti i opis prostora s tlocrtom i dokazom o pravu raspolaganja prostorom, predviđena financijska sredstva za izvođenje aktivnosti.”

¹⁶¹ Pravilnik o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje, članak 10.

¹⁶² Ibidem, članak 13.

¹⁶³ Ibidem, članak 12.

Koncesija može prestati iz nekoliko različitih razloga. Prestaje protekom roka na koji je sklopljen ugovor o koncesiji, raskidom jedne od ugovornih strana u roku predviđenom ugovorom, prestankom rada koncesionara ili danom pokretanja stečajnog ili likvidacijskog postupka.¹⁶⁴ Isto tako, Ministarstvo može, u svakom trenutku i bez prethodne obavijesti, oduzeti koncesiju.¹⁶⁵

Djelatnost posredovanja može obavljati samo radnik zaposlen kod posrednika s odgovarajućom stručnom spremom¹⁶⁶ i minimalno dvije godine radnog iskustva na pedagoškom, andragoškom ili psihološkom području.¹⁶⁷ Treba se osigurati i odgovarajući radni i pomoćni prostor te odgovarajuću uredsko-tehničku opremu koja osigurava vođenje odgovarajućih evidencija i omogućuje nadležnim tijelima i ovlaštenim osobama uvid u njegovo poslovanje.¹⁶⁸ U poslovnim prostorima na vidnom mjestu mora biti istaknuta potvrda o dodijeljenoj koncesiji ili potvrda o upisu posrednika u registar.¹⁶⁹

Koncesijska naknada obračunava se u iznosu od 16% od iznosa na uputnici. Od ukupnog iznosa naknade 3,795% otpada na posrednikove troškove, u koje se ubrajaju troškovi rada, troškovi materijala i troškovi usluga te amortizacija.¹⁷⁰ Dodatno 3,795% ide za Studentsku organizaciju Slovenije. Preostalih 8,41% namijenjeno je za proračunski fond ministarstva za stipendije.¹⁷¹

Dodatno, posrednik je obvezan godišnje, nakon što se utvrdi prihod od koncesijske djelatnosti za prethodnu godinu, osnovati obvezni rizični fond u visini od 0,8% tih prihoda. Fond je namijenjen za slučaj neplaćanja uputnice za rad studenta od strane poslodavaca. Općim aktom se pobliže određuje način korištenja sredstava fonda, kriteriji za ostvarivanje prava, redosljed plaćanja te rokovi. Sredstva se drže na posebnom računu i koriste za isplatu studentskog rada i sudskih pristojbi u slučaju da poslodavac ne podmiri svoje obveze. U slučaju isplate studentu iz rizičnog fonda, posrednik je dužan pokrenuti proces naplate od dužnika poslodavca u roku od dva dana od isplate, sukladno općim propisima obveznog

---

¹⁶⁴ Ibidem, članak 15. stavak 1.

¹⁶⁵ Ibidem, članak 16. stavak 1. upućuje na članak 6e. Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Prema tom zakonu Ministarstvo za rad oduzima koncesiju ako ...” koncesionar obavlja djelatnost izvan dodijeljene koncesije ili suprotno ugovoru o koncesiji ili je obavljao djelatnost prije sklapanja ugovora o koncesiji, iz godišnjeg izvješća razvidno da nije obavljao koncesijsku djelatnost u godini za koju izvješćuje, svojim poslovanjem krši propise, u ostavljenom roku nije otklonio nedostatke prema nalazu ministarstva nadležnog za rad ili drugog nadležnog tijela...”

¹⁶⁶ Ibidem, članak 6. stavak 1. ...”najmanje višu stručnu spremu ili ekvivalentnu razinu obrazovanja...”

¹⁶⁷ Ibidem, članak 6. stavak 3.

¹⁶⁸ Ibidem, članak 7. stavak 1.

¹⁶⁹ Ibidem, članak 7. stavak 3.

¹⁷⁰ Ibidem, članak 22.

¹⁷¹ Študentska organizacija Slovenije, “Prispevki”, dostupno na: <https://www.studentska-org.si/studentski-kazipot/studentsko-delo/prispevki/> (pristupljeno 10.04.2024.).

prava.¹⁷² Također, postoji obveza obavještanja ministarstva o broju izdanih i isplaćenih studentskih uputnica¹⁷³.

4.4. Studentska uputnica

Student može obavljati studentske poslove isključivo na temelju uputnice za posao (u daljnjem tekstu: uputnica) koju izdaje posrednik. Detaljna pravila koja se odnose na dobivanje uputnice propisana su Pravilnikom o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje. Da bi dobio uputnicu, student se prethodno mora učlaniti kod posrednika te zatražiti izdavanje uputnice prije početka rada. Posrednik izdaje uputnicu u četiri primjerka, a najmanje tri preslike uputnice trebaju biti ovjerene, odnosno treba sadržavati potpisom ili pečat posrednika i poslodavca. Stupanjem na rad, student dobiva ovjereni primjerak uputnice. Treba istaknuti da posrednik ima obvezu dostaviti inspekciji kopiju uputnice¹⁷⁴.

Uputnica vrijedi isključivo uz predočenje osobne isprave studenta¹⁷⁵ te se ukupan broj odrađenih sati na uputnici mora se poklapati sa stvarno odrađenim satima, o čemu je poslodavac dužan voditi dnevnu evidenciju.¹⁷⁶ Nakon završetka radnog ili obračunskog razdoblja poslodavac popunjava uputnicu s podacima o obavljenim radom, na temelju čega, zatim, posrednik izdaje račun. Račun se sastoji od iznosa studentske naknade, koncesijske naknade, doprinosa i PDV-a..¹⁷⁷

Prema članku 19. stavku 1. Pravilnika o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje preporuka mora sadržavati: “...1. sjedište, porezni broj i naziv odnosno naziv agencije s naznakom podružnice ili organizacijske jedinice u kojoj se izdaje uputnica, 2. redni broj uputnice, 3. naziv, sjedište i porezni broj poslodavca, 4. ime, prezime, datum rođenja, matični broj i porezni broj studenta, 5. naziv obrazovne organizacije, 6. vrstu posla koji će student obavljati, 7. rok valjanosti uputnice, 8. razdoblje izvođenja radova, 9. podatke o obavljenim poslovima i visini isplata, 10. rok plaćanja, 11. rok uplate, 12. datum i mjesto izdavanja uputnice te 13. upozorenje poslodavcu da mora potvrditi uputnicu i jedan primjerak uputnice uručiti studentu prilikom stupanja na rad.“. Posrednik ima pravo izdati uputnicu i u elektroničkom oblik, koja treba imati isti sadržaj kao i klasična uputnica.¹⁷⁸

---

¹⁷² Pravilnik o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje, članak 24.

¹⁷³ Ibidem, članak 37. stavak 1.

¹⁷⁴ Ibidem, članak 20. stavak 1.-3.

¹⁷⁵ Ibidem, članak 20. stavak 4.

¹⁷⁶ Ibidem, članak 19. stavak 2.

¹⁷⁷ Splošni pogoji poslovanja, Študentski d.o.o., izdanje: 1. veljače 2015., dostupno na: <https://www.studentski.si/splosni-pogoji> (pristupljeno 10.04.2024.).

¹⁷⁸ Ibidem, članak 21. stavak 1.

Slika 2: Primjer elektroničke uputnice¹⁷⁹

The image shows a screenshot of an electronic work order form from 'študentski servis'. The form is divided into several sections:

- Logo and Header:** 'e študentski servis' logo.
- naslovnik:** TEST D.O.O., SLOVENSKA 100, 1000 LJUBLJANA.
- sedež delodajalca:** 0100298, ŠS D.O.O., SLOVENSKA CESTA 040, 1000 LJUBLJANA, ID številka za DDV: SI93360894.
- št. napotnice:** 010101010101.
- obvestilce:** ŠS D.O.O., PE DOMŽALE, KOLODVORSKA 8, 1230 DOMŽALE, T:01 72 98 333; F:01 72 98 330, domzale@studentski-servis.com.
- Details:** Dne 04.12.23 je izdana napotnic a za IME PRIIMEK, datum rojstva: 01. 01. 24 fakulteta/sola: FAKULTETA / ŠOLA, DŠ člana: 11111111.
- Vrsta dela:** TESTIRANJE (14), časovna veljavnost napotnice/obdobje opravljanja dela: od 04.12.23 do 30.09.24, l.
- Terms and Conditions:** A list of 5 conditions regarding the work order, including liability, payment, and dispute resolution.
- Delodajalec:** ŠS d. o. o., ŠS d.o.o. (ŠS), Sedež: Slovenska c. 40, 1000 Ljubljana, ID za DDV: SI93360894.
- Footer:** www.studentski-servis.com

Ovisno o vremenskom trajanju, Študentski.si razlikuje dvije vrste uputnica - jednokratnu i stalnu. Jednokratna uputnica namijenjena je za pojedinačno obračunavanje i vrijedi za kraće razdoblje. Na temelju ove uputnice može se obaviti samo jedna transakcija sredstava. Trajna uputnica, s druge strane, obično vrijedi godinu dana ili do isteka studentskih prava studenta, iako se može izdati i za kraće razdoblje. S njom se može obaviti više transakcija, posebno u slučaju kada student duže vrijeme radi kod istog poslodavca. Ako student obavlja više različitih poslova kod jednog poslodavca, može imati više uputnica. Slično tome, ako radi kod više poslodavaca, isto može imati više uputnica.¹⁸⁰

4.5. Doprinosi i naknade za študentski posao

U skladu s važećim zakonima, poslodavci su dužni platiti određene doprinose i naknade, a posrednik ima ključnu ulogu u obračunu i naplati istih. Poslodavci plaćaju doprinose koji uključuju doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje u iznosu od 8,85%¹⁸¹, doprinos za zdravstveno osiguranje u iznosu od 6,36%¹⁸², te doprinos za ozljede na

¹⁷⁹ Izvor: primjer dobiven od strane e-Študent servisa putem e-maila.

¹⁸⁰ Splošni pogoji poslovanja, Študentski d.o.o., izdanje: 1. veljače 2015., dostupno na: <https://www.studentski.si/splosni-pogoji> (pristupljeno 07. 03. 2024.).

¹⁸¹ Zakon o prispevkih za socialno varnost, članak 8.

¹⁸² Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, članak 55a. stavak 1.

radu i profesionalne bolesti u iznosu od 0,53%¹⁸³. Osnovica za obračun doprinosa je bruto iznos studentske naknade umanjene za 10% normiranih troškova¹⁸⁴, uz dodatak opće stope PDV-a (22%)¹⁸⁵.

Uz to, poslodavci su dužni platiti i koncesijsku naknadu u visini od 16,00%, kao i dodatnu koncesijsku naknadu u iznosu od 2,00%.¹⁸⁶ Pitanje koncesijske naknade detaljnije je objašnjeno u poglavlju 4.5.2. “Osnovna i dodatna koncesijska naknada”. U procesu obračuna i naplate doprinosa isplate studentske naknade, posrednik ima zadaću osigurati točan i pravovremen obračun svih relevantnih iznosa te izvršiti plaćanje na odgovarajuće račune institucija te račun studenta. Student je također obavezan na doprinos za mirovinsko osiguranje i to u iznosu od 13,95% na iznos uputnice.¹⁸⁷

4.5.1. Doprinosi

4.5.1.1. Doprinos za zdravstveno osiguranje

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju propisuje obvezu poslodavaca na plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje po stopi od 6,36%.¹⁸⁸ Osnovica za plaćanje doprinosa je svaki pojedinačni primitak iz drugog pravnog odnosa.¹⁸⁹

4.5.1.2. Doprinos za ozljedu na radu i profesionalnu bolest

Sukladno Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uravnoteženju javnih financija) te Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju propisano je da studenti moraju biti osigurani i za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti kada obavljaju poslove putem ovlaštenih posrednika.¹⁹⁰ Doprinos se plaća po stopi od 0,53%.¹⁹¹

---

¹⁸³ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 95/14), članak 4. stavak 2.

¹⁸⁴ Zakon o dohodnini, članka 41. stavak 4.

¹⁸⁵ Zakon o davku na dodano vrednost, članak 41. stavak 1.

¹⁸⁶ Študentska organizacija slovenije, “S 1. februarjem 2024 nižja obdavčitev študentskega dela”, dostupno na: <https://www.studentska-org.si/s-1-februarjem-2024-nizja-obdavcitev-studentskega-dela/> (pristupljeno 07. 03. 2024.).

¹⁸⁷ Zakon o prispevkih za socialno varnost, članak 8.

¹⁸⁸ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 95/14), članak 4. stavak 2.

¹⁸⁹ Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, članak 55a. stavak 1.

¹⁹⁰ Ibidem, članak 17. točka 6.

¹⁹¹ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 95/14), članak 4. stavak 2.

4.5.1.3. Doprinos za invalidsko i mirovinsko osiguranje

U skladu sa Zakonom o pokojninskom in invalidskem zavarovanju osebe koje rade u okviru drugog pravnog odnosa (uključujući i rad putem posrednika) moraju biti osigurane.¹⁹² Osnovica za plaćanje doprinosa je svaka pojedinačna isplata za obavljeni rad primljena na temelju drugog pravnog odnosa, umanjena za normirane troškove u visini od 10% prihoda.¹⁹³

Obveznici doprinosa su poslodavac i student. Prema Zakonu o prispevkih za socialno¹⁹⁴ varnost poslodavac plaća doprinos po stopi od 8,85% (na bruto iznos naknade umanjene za normirane troškove), a student po stopi od 13,95% (odnosno 15,50% umanjeno za 10% normirane troškove).¹⁹⁵

Studentima rad putem posrednika ulazi u staž osiguranja. Prema tome, staž osiguranja je razdoblje koje se utvrđuje na temelju ukupnog godišnjeg iznosa svih primanja iz drugih pravnih odnosa i za kojeg su plaćeni doprinosi.¹⁹⁶ Priznaje se jedan mjesec staža za ostvarenih 60% prosječne mjesečne plaće iz godine za koju se vrši obračun, a najviše 12 mjeseci mirovinskog staža u jednoj kalendarskoj godini.¹⁹⁷ Za primjer možemo uzeti studenta koji je u ožujku ove godine zaradio 1.150,00 eura [1.336,43 eura iznos na uputnici - doprinos studenta za mirovinsko u iznosu od 13,95% (186,43 eura) = 1.150,00 eura], on je stekao 1 mjesec staža.¹⁹⁸

4.5.2. Osnovna i dodatna koncesijska naknada

Na temelju članka 6. stavka 6. Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, te članka 1. stavkom 1. Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ posrednik je obvezan obračunati koncesijsku naknadu na bruto iznos studentske naknade u visini od 16%,¹⁹⁹ uz dodatak opće stope PDV-a (22%).

Od obračunate koncesijske naknade 20,86% se izdvaja u proračunski fond Ministarstva, dok je 39,57% namijenjeno za rad Studentske organizacije Slovenije. Preostalih 39,57% se priznaju agenciji kao troškovi.²⁰⁰

---

¹⁹² Zakon o pokojninskom in invalidskem zavarovanju, članak 18. stavak 1.

¹⁹³ Ibidem, članak 146.

¹⁹⁴ Zakon o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96 – ZDavP, 34/96, 87/97 – ZDavP-A, 3/98, 7/98 – odl. US, 106/99 – ZPIZ-1, 81/00, 97/01 – ZSDP, 97/01, 62/10 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 91/13 – ZZVZZ-M, 99/13 – ZSVarPre-C in 26/14 – ZSDP-1).

¹⁹⁵ Zakon o prispevkih za socialno varnost, članak 8.

¹⁹⁶ Zakon o pokojninskom in invalidskem zavarovanju, članak 130. stavak 5.

¹⁹⁷ Ibidem, članak 130. stavak 6.

¹⁹⁸ Informativni izračun pokojninske dobe, e-Študentski Servis, dostupno na:

<https://www.studentski-servis.com/studenti/informativni-izracun-pokojninske-dobe> (pristupljeno 10.04.2024.).

¹⁹⁹ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ, članak 1. stavak 1.

²⁰⁰ Ibidem, članak 1. stavak 3.

Također, prema Zakonu o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov²⁰¹ (Zakon o dodatnim naknadama za koncesiju iz naknada za povremeni i privremeni rad studenata i diplomiranih studenata), propisana je i dodatna koncesijska naknada u iznosu od 2% na bruto iznos studentske naknade. Način obračuna dodatne naknade utvrđuje se ugovorom o koncesiji.²⁰² Dodatna koncesijska naknada namijenjena je za financiranje infrastrukture javnih visokih učilišta te stambenih objekata za studente i učenike u Sloveniji.²⁰³

4.5.3. Naknada za studentski rad

Jedno od osnovnih prava studenta je pravo na odgovarajuću naknadu za obavljeni rad. Određen je minimalni standard u pogledu plaćanja pa tako student ne smije biti plaćen manje od propisane minimalne bruto satnice za studentski rad. Zakon za uravnoteženje javnih financ²⁰⁴ (Zakon o uravnoteženju javnih financija) određuje da bruto satnica za privremeni i povremeni rad studenata ne smije biti niža od minimalne plaće, obračunate za puno radno vrijeme, tako da se uzme u obzir da prosječni radni sati, u jednom mjesecu, za puno radno vrijeme iznose 174 sati.²⁰⁵ Minimalnu stanicu početkom svake godine utvrđuje nadležni ministar nadležan za rad.²⁰⁶ Odredbom o usklađivanju minimalne bruto satnice određena je minimalna satnica koja ne smije biti niža od 7,21 eura bruto (6,21 neto).²⁰⁷ Također, student ima pravo i na dodatak za radni staž. Prema Zakonu o delovnih razmerjih, pri obračunu dodatka za radni staž, može se uzeti u obzir i duljina mirovinskog staža ostvarenog obavljanjem privremenih i povremenih poslova učenika i studenata.²⁰⁸

Posrednici na svojim mrežnim stranicama pružaju uvid u satnice za studentske poslove. Prema članku 22. Obligacijskem zakoniku²⁰⁹ (Zakon o obveznim odnosima) satnice se smatraju ponudom. Do smanjivanja satnice može doći tek nakon što je poslodavac

---

²⁰¹ Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečišćeno besedilo in 79/17).

²⁰² Ibidem, članak 2.

²⁰³ Ibidem, članak 3. stavak 1.

²⁰⁴ Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – ZDoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19, 174/20 – ZIPRS2122 in 139/22 – ZSPJS-AA).

²⁰⁵ Ibidem, članak 130c. stavak 1.

²⁰⁶ Ibidem, članak 130c. stavak 2.

²⁰⁷ Odredba o uskladitvi najnižje bruto urne postavke za opravljeno uro začasnih in občasnih del (Uradni list RS, št. 9/24).

²⁰⁸ Zakon o delovnih razmerjih. članak 129. stavak 3.

²⁰⁹ Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečišćeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631).

obavijestio studenta o smanjivanju i nikako za već obavljeni studentski rad.²¹⁰ Tako se za administrativne i uredske poslove preporučuje satnica od 7,50 eura bruto, dok se za teže fizičke poslove preporučuje satnica od 8 do 10 eura bruto po satu. Veće satnice određene su za informatičke poslove, poput programera ili grafički dizajn te poslove prevođenja koji dosežu do 15 - 20 eura bruto po stranici.²¹¹

U slučaju kršenja zakonskih odredbi i ne plaćanja obavljenog rada, studenti imaju pravo poduzeti pravne korake kako bi zaštitili svoja prava i osigurali isplatu naknade koja im pripada. Pri tome trebamo razlikovati dvije moguće situacije, ovisno o tome posjeduje li student odnosno posrednik potvrđenu i potpisanu uputnicu ili je uputnica izdana, ali je poslodavac ne želi potvrditi.

Prema Splošni pogoji poslovanja e-Študentskog Servisa student treba zatražiti izdavanje uputnice prije početka rada. Posrednik izdaje uputnicu u četiri primjerka, a najmanje tri preslike uputnice trebaju biti ovjerene tj trebaju sadržavati potpisom ili pečat radnika posrednika i poslodavca. Stupanjem na rad, student dobiva ovjereni primjerak uputnice. Treba istaknuti da posrednik ima obvezu dostaviti inspekciji kopiju uputnice²¹². Ukupan broj odrađenih sati koji mora biti jednak zbroju stvarno odrađenih sati, evidentiranih od strane poslodavca.²¹³ Nakon završetka radnog ili obračunskog razdoblja poslodavac popunjava uputnicu s podacima o obavljenom radom te je vraća unutar propisanog roka od osam dana, odnosno do 8. u mjesecu za prethodni mjesec, na temelju čega, zatim, posrednik izdaje račun.²¹⁴ Račun se sastoji od iznosa studentske naknade, koncesijske naknade, doprinosa i PDV-a. Iznos na računu je poslodavac obvezan podmiriti po dospijeću ili u roku od 8 dana od izdavanja.²¹⁵ U trenutku kada poslodavac podmiri račun, student servis neto prihod studenta uplaćuje sljedeći radni dan na njegov račun.

Slika pokazuje da se koncesijska naknada obračunava iz bruto zarade, odnosno ukupnog iznosa uputnice, dok je osnovica za doprinose umanjena za 10%. Prema tome osnovica za koncesijsku naknadu je 71,82 eura, a osnovica za doprinose je 64,6380 eura.

---

²¹⁰ e-Študentski Servis, "Urne postavke", dostupno na:

<https://www.studentski-servis.com/podjetja/posredovanje-del/urne-postavke> (pristupljeno 13.04.2024.).

²¹¹ Študentski.si., "Urne postavke", dostupno na:<https://www.studentski.si/urne-postavke> (pristupljeno 13.04.2024.).

²¹² Pravilnik o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje, članak 20. stavak 1.-3.

²¹³ Ibidem, članak 19. stavak 2.

²¹⁴ Splošni pogoji poslovanja, Študentski.si (Študentski d.o.o.), točka 4., podtočka 7.

²¹⁵ Radi se o slučaju produljenja roka zbog dobre kreditne sposobnosti i pravovremenog plaćanja računa prema Splošni pogoji poslovanja, e-Študentski Servis (ŠS d.o.o.), izdanje: 01.08.2019., točka 4. podtočka 9.

Slika 3: **Primjer obračuna e-Študentski Servisa**²¹⁶

Skupaj bruto znesek napotnic (osnova za izračun dajatev)							71,82
Storitev	Količina	Cena	Vrednost brez DDV	DDV	Znesek DDV	Vrednost z DDV	
Koncesijska dajatev (16%)	1	11,49	11,49	22%	2,53	14,02	
Dodatna konc. dajatev (2%)	1	1,44	1,44	22%	0,32	1,76	
Osnova za izračun prispevkov (znižana za 10 % na 64,6380 EUR)							
Prisp. za pošk. pri delu (0,53%)	1	0,34	0,34	22%	0,07	0,41	
Prisp. za zdravst. zav. (6,36%)	1	4,11	4,11	22%	0,90	5,01	
Prisp. za PIZ (8,85%)	1	5,72	5,72	22%	1,26	6,98	
Skupaj koncesije in prispevki			23,10		5,08	28,18	

	Znesek računa brez DDV	94,92 EUR
	Znesek računa z DDV	100,00 EUR
	SKUPAJ ZA PLAČILO	100,00 EUR

Nepoštivanje roka plaćanja rezultira obračunavanjem zakonskih zatezних kamata. Daljnjim kašnjenjem obračunavaju se i troškovi opomene i naplate.²¹⁷ U tom kontekstu posrednik može odrediti i kraći opći rok plaćanja te ograničenje izdavanja uputnica poslodavcu koji je u zakašnjenju ili ima lošu kreditnu sposobnost.²¹⁸ Štoviše, posrednik može u svakom trenutku raskinuti suradnju s poslodavcem zbog kršenja općih uvjeta poslovanja.²¹⁹ Osim toga, postoje i web stranice poput Neplacnik.info²²⁰ na kojima posrednici navode poslodavce koji ne plaćaju odnosno kasne više od 60 dana s plaćanjem studentskog rada.

Bitno je napomenuti posrednikovu obvezu formiranja obveznog rizičnog fonda. Fond je namijenjen za slučaju neplaćanja od strane poslodavaca. Općim aktom se pobliže određuje način korištenja sredstava fonda, kriteriji za ostvarivanje prava, redoslijed plaćanja te rokovi. U slučaju isplate studentu iz rizičnog fonda, posrednik je dužan pokrenuti proces naplate od dužnika poslodavca u roku od dva dana od isplate, sukladno općim propisima obveznog prava.²²¹

4.6. Dodatna prava i obveze izvođača i naručitelja posla

Zakon o delovnih razmerjih ne regulira samo pitanje redovnog zaposlenja, već i aspekte privremenog i povremenog rada učenika i studenata. Poslodavac je dužan pridržavati se odredbi ovog zakona koje se tiču zabrane diskriminacije, jednakog postupanja na temelju spola, odredbi o radnom vremenu, stanci i odmoru te odgovornost za štetu.²²²

²¹⁶ Izvor: e-Študentski Servis, <https://www.studentski-servis.com/podjetja/novice/spremenjeno-obracunavanje-prispevkov-za-studentsko-delo/> (pristupljeno 02.04.2024.)

²¹⁷ Ibidem, točka 6.2.

²¹⁸ Ibidem, točka 5. podtočka 7.

²¹⁹ Ibidem, točka 9.

²²⁰ Neplacnik.info, dostupno na: <https://www.neplacniki.info/> (pristupljeno 12.04.2024.).

²²¹ Pravilnik o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje, članak 24.

²²² Zakon o delovnih razmerjih, članak 211. stavak 7.

4.6.1. Zabrana diskriminacije

Zabranjena je izravna i neizravna diskriminacija²²³ te je poslodavac dužan osigurati jednak tretman osobi koja traži zaposlenje kako u vrijeme zasnivanja tako i za vrijeme trajanja i prestanka radnog odnosa “... *neovisno o nacionalnoj, rasnoj ili etničkoj pripadnosti. nacionalnog i socijalnog podrijetla, spola, boje kože, zdravstvenog stanja, invaliditeta, vjere ili uvjerenja, dobi, spolne orijentacije, bračnog stanja, članstva u sindikatu, imovinskog stanja ili drugih osobnih prilika u skladu s ovim zakonom, propisima o provedbi načelo jednakog tretmana i propisi o jednakim mogućnostima žena i muškaraca.*”²²⁴

Poslodavci su obvezni prema svima jednako postupati bez obzira na spol, što znači da ne smiju oglašavati radno mjesto isključivo za muškarce ili isključivo za žene. U natječaju također ne smije biti naznačeno da poslodavac daje prednost jednom spolu prilikom zapošljavanja. Iznimka je dopuštena samo u slučaju kada je spol bitan i odlučujući uvjet za obavljanje posla i ako je takav zahtjev razmjernan i opravdan legitimnim ciljem.²²⁵

4.6.2. Radno vrijeme i odmor

Student može raditi najviše 40 sati tjedno.²²⁶ Iznimno je dopušten prekovremeni rad i to najviše 10 sati dnevno odnosno 8 sati tjedno.²²⁷ Kada student radi u punom radnom vremenu ima pravo na stanku od 30 minuta, koja se uračunava u radno vrijeme.²²⁸ Ako radi u nepunom radnom vremenu, a najmanje četiri sata dnevno, ima pravo na stanku tijekom dnevnog radnog vremena razmjerno vremenu provedenom na radu.²²⁹ Student ima pravo i na dnevni odmor od najmanje 12 sati, a u slučaju neravnomjerno raspoređenog radnog vremena najmanje 11 sati u razdoblju od 24 sata.²³⁰

4.6.3. Naknada štete

Zakon o delovnih razmerjih u vezi s odgovornosti za štetu kaže da u slučaju ako radnik na radu ili u vezi s radom namjerno ili krajnjom nepažnjom prouzroči štetu poslodavcu, isti ju mora naknaditi.²³¹ Poslodavac je dužan radniku naknaditi štetu koju mu

---

²²³ Ibidem, članak 6. stavak 3.

²²⁴ Ibidem, članak 6. stavak 1.

²²⁵ Ibidem, članak 27.

²²⁶ Ibidem, članak 143. stavak 1.

²²⁷ Ibidem, članak 143. stavak 3.

²²⁸ Ibidem, članak 154. stavak 1.

²²⁹ Ibidem, članak 154. stavak 2.

²³⁰ Ibidem, članak 155.

²³¹ Zakon o delovnih razmerjih, članak 177. stavak 1.

prouzroči za vrijeme ili u vezi s radom, uključujući i štetu nastalu povredom prava iz radnog odnosa, prema općim propisima obveznog prava.²³²

4.6.4. Zaštita na radu

Sigurnost i zaštita zdravlja na radu uređene su Zakon o varnosti in zdravju pri delu²³³ (Zakon o sigurnosti i zdravju na radu). Zakonom je propisano da je radnik nije samo osoba koja radi na temelju ugovora o radu već i svaka druga osoba koja za poslodavca obavlja poslove po bilo kojoj drugoj pravnoj osnovi uključujući i poslove koji se obavljaju putem uputnice.²³⁴ Temeljna obveza poslodavca je provesti sve potrebne mjere kako bi osigurao sigurnost i zaštitu zdravlja radnika na radu, pa prema tome i studenta, te sprječavanje, otklanjanje i kontrolu opasnosti na radu, informiranje i osposobljavanje radnika, uz odgovarajuću organizaciju i potrebna materijalna sredstva.²³⁵ Svaki radnik pa tako i student mora biti osposobljen za sigurno obavljanje poslova kako pri zasnivanju radnog odnosa tako i pri rasporedu na drugo radno mjesto, pri uvođenju nove tehnologije i novih sredstava rada te pri promjeni procesa rada koji mogu utjecati na sigurnosti na radu.²³⁶

4.7. Porez na dohodak od studentskog rada

Prema Zakonu o dohodnini porez se ne plaća na dohodak studenta od obavljenog studentskog rada ako ne prelazi 400 eura mjesečno.²³⁷ Ako mjesečni dohodak studenta prelazi 400 eura, plaća se porez u iznosu od 25%²³⁸ tj. 22,5%, jer se od 25% odbijaju normirani troškovi od 10%.²³⁹

Studentu se, do navršene 26. godine, priznaje posebna osobna olakšica. Radi se o umanjenje porezne osnovice od dohotka za privremeni ili povremeni rad na temelju uputnice posrednika u iznosu od 3.500 eura. Na olakšicu ima pravo i osoba koja je starija od 26 godina, ako upisuje studij u 26. godini života, i to za preddiplomski studij u trajanju od najduže šest, a za poslijediplomski studij najduže četiri godine od dana upisa.²⁴⁰

Zakonom o dohodnini studentu se priznaje i opća olakšica. Radi se o umanjenje godišnje porezne osnovice u iznosu od 5.000 eura godišnje, s uvjetom da drugi rezident ne

---

²³² Zakon o delovnih razmerjih, članak 179.

²³³ Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11).

²³⁴ Ibidem, članak 3. stavak 1.

²³⁵ Ibidem, članak 5. stavak 1.

²³⁶ Ibidem, članak 38. stavak 1.

²³⁷ Ibidem, članak 127. stavak 12.

²³⁸ Zakon o dohodnini, članak 127. stavak 10.

²³⁹ Ibidem, članak 41. stavak 4.

²⁴⁰ Ibidem članak 113. stavak 3.

ostvaruje osobnu olakšicu za njega kao uzdržavanog člana obitelji.²⁴¹ U slučaju kada zarada ne prelazi iznos od 16.000,00 eura student ima pravo, uz olakšicu od 5.000,00 eura, i na umanjenje godišnje porezne stope. Umanjenje se priznaje u iznosu koji se utvrđuje ovisno o visini ukupnog prihoda i izračunava se prema jednadžbi 18.761,40 eura – 1,17259 x ukupni prihod.²⁴² Prema tome njegova olakšica bi bila 5.000 € + (18.761,40 - 1,17259 x ukupni prihod).

Slika prikazuje obračun bruto i neto prihoda, poreznih olakšica i davanja za tri različite situacije te za dvije različite godine (2023. i 2024.).

Slika 4: **Obračuna poreza za 2023. godinu i 2024. godinu**²⁴³

	Starši te ne uveljavljaju kot vzdrževanega družinskega člana		Starši te uveljavljajo kot vzdrževanega družinskega člana (samo mlajši od 26 let)		Starši te ne uveljavljajo kot vzdrževanega družinskega člana, ne izpolnjuješ pogojev za posebno osebno olajšavo (starejši od 26 let)	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Bruto zaslužek	14.100,00	14.216,00	4.602,00	4.698,00	12.290,00	12.391,00
- 10 % normiranih stroškov za izračun prispevkov zpiz	1.410,00		460,20		1.229,00	
- 15,5 % (prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje)	1.966,95	2.203,48	641,98	728,19	1.714,46	1.920,61
Neto izplačilo na bančni račun	12.133,05	12.012,52	3.960,02	3.969,81	10.575,55	10.470,40
- 10 % normiranih stroškov	1.410,00	1.421,60	460,20	469,80	1.229,00	1.239,10
Posebna osebna olajšava	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00	0,00	0,00
Splošna olajšava	7.227,88	7.091,86	0,00	0,00	9.350,27	9.231,84
Davčna osnova za dohodnino	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

²⁴¹ Ibidem, članak 111. stavak 1.

²⁴² Ibidem, članak 111. stavak 2.

²⁴³ Izvor: slika preuzeta s mrežne stranice e-Študentski Servis, dostupna na: <https://www.studentski-servis.com/studenti/pomembne-informacije/dohodnina/izracuni-za-dohodnino/> (pristupljeno 02.04.2024.).

5. ZLOUPOTREBA STUDENTSKIH UGOVORA

Ključno je obratiti pažnju na pitanje zlorabe studentskih ugovora. Nedostatak adekvatne zakonodavne regulacije u vezi sa studentskim radom, uz nedostatak efikasnog nadzora, otvara prostor za potencijalne zlorabe, kako u Hrvatskoj tako i u Sloveniji. Ove zlorabe moguće su od strane poslodavca i studenta, a potencijalno i od strane trećih osoba koje nisu studenti, ali ipak rade kao studenti putem ugovora o obavljanju studentskih poslova ili uputnice.

Smatram da su razlozi za zlorabu ugovora na strani poslodavca financijske prirode. Poslodavci često koriste studente kako bi smanjili svoje troškove. Studentska naknada obično ne podliježe obvezama plaćanja poreza, prireza i doprinosa za obvezno mirovinsko i zdravstveno osiguranje za studente. Vjerujem da, u nekim slučajevima, poslodavci smatraju da je čak i plaćanje doprinosa za studenta preveliki trošak, pa se odlučuju za nezakonitu isplatu na ruke kako bi izbjegli te troškove. Ova praksa štedi novac poslodavcu, ali dovodi u pitanje prava i sigurnost studenata.

Vjerujem da visoka stopa nezaposlenosti među mladima značajno doprinosi zlorabama, jer stvara pritisak na mlade ljude da prihvate poslove koje inače ne bi prihvatili ili da traže alternativne načine za stjecanje radnog iskustva i zaradu, poput rada preko posuđenog studentskog ugovora, isplate na ruke, fiktivnih upisa na fakultet, pa čak i krivotvorenja potvrda o studentskom statusu. Prema istraživanju Eurostata o stopi nezaposlenosti među mladima u dobi od 25 godina u Europskoj uniji, u prosincu prošle godine zabilježene su visoke stope nezaposlenosti. Hrvatska je imala stopu od 18,8%, dok je Slovenija imala nešto nižu stopu od 12,5%. To znači da je otprilike 22,000 mladih bilo nezaposleno u Hrvatskoj, dok je u Sloveniji taj broj bio oko 12,000.²⁴⁴ Smatram da je rezultat toga svakako nedostatak radnih prilika, posebno za one koji tek ulaze na tržište rada. Rješenje ovih problema, po meni, zahtijeva sustavni pristupom u rješavanju problema povezanih sa zlorabama studentskih ugovora i smanjenje stope nezaposlenosti mladih. Jedan od mogućih pristupa mogao bi biti pojačani nadzor kroz aktivniju i češću inspekciju, unapređenje pravne regulative te razvoj strategija koje će poticati stvaranje radnih mjesta i pružiti podršku mladima pri ulasku na tržište rada. Također, važno je uvesti ograničenja na broj radnika angažiranih putem studentskih ugovora u odnosu na ostale zaposlene. Uvođenjem ograničenja bi se svakako smanjila mogućnost zloraba i spriječilo prekomjerno oslanjanje na privremenu radnu snagu.

---

²⁴⁴ Eurostat, "Euro area unemployment at 6.4%" dostupno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/3-30052024-ap> (pristupljeno 14.09.2024.).

Iz mog iskustva kao studentice koja je dulje vrijeme radila putem student servisa, zloupotrebe se obično svode na tri glavna scenarija, koje ću detaljno razraditi u daljnjem tekstu.

5.1. “Posudba” studentskih ugovora

Prva i, po mom mišljenju, najznačajnija zloupotreba odnosi se na manipulaciju studentskim ugovorima, uključujući prodaju, kupnju i posudbu tih ugovora. Radi se slučaju kada student dopušta drugoj osobi da radi koristeći njegov ugovor, često uz financijsku naknadu. Ova praksa uključuje vađenje ugovora od strane studenta koji ima studentska prava, dok stvarni posao obavlja druga osoba koja nije student ili je student ali nema pravo na studentski rad. Time osoba bez studentskog statusa dobiva pristup radu i povlaštenom poreznom tretmanu, dok student ostvaruje financijsku korist bez rada. U isto vrijeme, poslodavci često zanemaruju provjeru identiteta studenata ili, ako je provjera i izvršena, toleriraju rad osobe koja nije navedena u ugovoru, čime implicitno odobravaju takav rad. Opći uvjeti poslovanja Student servisa u Zagrebu propisuju dužnost poslodavca da utvrdi identitet izvođača posla²⁴⁵, ZOSP propisuje kaznu izvođaču u slučaju ako: *“zlouporabi ugovor tako da omogućiti obavljanje posla osobama na čije ime nije izdan ugovor može se izreći zaštitna mjera zabrane korištenja usluga posredovanja do jedne godine, kao i novčana kazna u iznosu vrijednosti obavljenog posla definiranog ugovorom, a koja ne može iznositi više od 50.000,00 kuna”*.²⁴⁶ Prekršajna odredba za poslodavca ne postoji. Time je Zakonom o obavljanju studentski poslova samo djelomično riješen problem “posudbe studentskih ugovora”. U članku 16. istog zakona definiran je inspekcijski nadzor. Inspekciju obavljaju inspektori i drugi ovlašteni službenici po službenoj dužnosti ali i na temelju obavijesti izvođača, naručitelja poslova ili posrednika. Prema odredbi članka 61. stavka 3. Zakona o Državnom inspektoratu²⁴⁷, inspektor tijekom inspekcijskog nadzora ima pravo zatražiti i provjeriti službene dokumente, poput osobne iskaznice ili putovnice, radi utvrđivanja identiteta osobe pod nadzorom. Ako se utvrdi da kod poslodavca radi osoba bez studentskog ugovora na poslovima koji, s obzirom na prirodu i vrstu rada te ovlasti poslodavca, odgovaraju radnom odnosu, poslodavac je dužan odmah obavijestiti nadležno tijelo. Takav rad smatra se radom na crno.²⁴⁸

²⁴⁵ Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Zagrebu, članak 3, stavak 2.

²⁴⁶ Odnosno 6636.14,00 eura, Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 17. stavak 10.

²⁴⁷ Zakon o Državnom inspektoratu, ("Narodne novine" br. 115/18., 117/21., 67/23., 155/23.).

²⁴⁸ Srednja.hr, “ Državni inspektorat: ‘Zlouporeba studentskih ugovora je rad na crno’ ”, dostupno na: <https://www.srednja.hr/faks/drzavni-inspektorat-zlouporeba-studentskih-ugovora-je-rad-na-crno/> (pristupljeno 14.09.2024.).

Važan je i Zakon o suzbijanju neprijavljenoga rada²⁴⁹, koji precizira neprijavljeni rad kao rad koji, prema svojoj naravi, obavezama i ovlastima poslodavca, ima obilježja radnog odnosa, ali nije propisno ugovoren ili nema valjanu pravnu osnovu. U slučajevima nezakonitog obavljanja rada, predviđene su novčane kazne za poslodavca.²⁵⁰

U Sloveniji je slična zakonodavna regulativa. Pravilnik o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje navodi kako uputnica vrijedi samo uz predočenje osobnog dokumenta te ističe kako je posrednik dužan dostavi presliku izdane uputnice inspekciji.²⁵¹ Zabranjuje se i rad na crno. Prema članku Zakonu o preprečavanju dela in zaposlovanja na crno²⁵² zabranjuje se rad i zapošljavanje na crno, što se smatra i slučajem ako poslodavac učeniku ili studentu omogući rad u suprotnosti s propisima koji uređuju povremeni ili privremeni rad učenika i studenata.²⁵³ U slučajevima nezakonitog obavljanja studentskog rada predviđene su novčane kazne kako za poslodavca tako i za studenta. Novčana kazna za poslodavca propisana je u iznosu od 5.000 do 26.000 eura²⁵⁴ a za studenta iznos od 500 do 2.500 eura²⁵⁵.

5.2. Fiktivni upisi i krivotvorenje isprava o studentskom statusu

Druga vrsta zloupotrebe koja se odnosi na studentski status je fiktivni upis. Ovaj oblik zloupotrebe uključuje produženje studiranja ili stjecanje statusa studenta bez stvarne namjere obrazovanja ili nastavka obrazovanja, s ciljem samo da se nastavi ili omogući obavljanje poslova putem studentskog ugovora. Ovakvi postupci svakako mogu dovesti do smanjenja dostupnih radnih mjesta za prave studente koji su posvećeni svom obrazovanju i traže radne prilike koje su im i namijenjene. Tome se doskočilo člankom 10. Zakona o obavljanju studentskog posla prema kojem student nema pravo rada nakon proteka dvostrukog vremena trajanja studija na prvoj i drugoj razini. Nema pravo rada ni student koji nije u prethodnoj akademskoj godini ostvario barem 1 ECTS bod ili je dva puta promijenio studijski program i treći puta upisuje prvu godinu iste razine.²⁵⁶

Slično je i s krivotvorenjem isprava o studentskom status. Ova praksa omogućuje osobama koje nisu studenti da zloupotrijebe pogodnosti namijenjene isključivo studentima,

---

²⁴⁹ Zakon o suzbijanju neprijavljenoga rada ("Narodne novine" br. 151/22.)

²⁵⁰ Ibidem, članak 7.

²⁵¹ Pravilnik o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje, članak 20, stavak 3 i 4.

²⁵² Zakon o preprečavanju dela in zaposlovanja na crno, (Uradni list RS, št. 32/14, 47/15 – ZZSDT, 43/19, 121/21 – ZJN-3B in 78/23 – ZORR).

²⁵³ Ibidem, članak 5. stavak 1.

²⁵⁴ Ibidem, članak 23. stavak 1.

²⁵⁵ Ibidem, članak 23. stavak 3.

²⁵⁶ Zakon o obavljanju studentskih poslova, članak 10.

čime se šteti pravim studentima smanjujući njihove prilike za zaposlenje.²⁵⁷ Uvođenje poboljšanih tehnika provjere postala je praksa slovenskih studentskih servisa ranije, a zatim i hrvatskih, čime je, sigurna sam, značajno smanjen broj zloupotreba.

Tako je u Hrvatskoj sve do 2023. godine Student servis Zagreb provjeravao status studenta isključivo na temelju X-ice, uvjerenja ili potvrde o statusu studenta za tekuću akademsku godinu.²⁵⁸ Tada još nisu imali ovlasti provjeravati vjerodostojnost potvrda u elektroničkoj evidenciji upisanih studenata. Potvrda nije sadržavala informacije o godinama studiranja, godini upisa ili ostvarenom broju ECTS bodova, a student je morao potpisati izjavu kojom potvrđuje sada zakonom utvrđene pretpostavke. Od 7. ožujka 2023., studentski servisi su se povezali s informacijskim sustavom studentskih prava (ISSP), što omogućuje automatsku provjeru prava. Izjava se i dalje potpisuje, no sada je isključivo vezana za pitanje radnog odnosa ili obrta.

Slika 5. i slika 6. prikazuju oblik izjave o studentskom statusu za 2021. i 2023. godinu.

Slika 5. Izjava za 2021. godinu²⁵⁹

IZJAVU

u smislu članka 2. točke 1. Zakona o obavljanju studentskih poslova („Narodne novine“ broj 96/2018; 16/2020) izjavljujem da imam status studenta/ice te:

- nemam zasnovan radni odnos,
- ne obavljam samostalnu djelatnost obrta,
- ne obavljam slobodno zanimanje,
- ne obavljam djelatnost poljoprivrede i šumarstva.

Ujedno, izjavljujem da sukladno članku 10. Zakona o obavljanju studentskih poslova ostvarujem uvjete za obavljanje studentskog posla, odnosno da:

- imam obvezno zdravstveno osiguranje
- ne studiram duže od dvostrukog vremena trajanja studija na prvoj i drugoj razini.
- u prethodnoj akademskoj godini ostvario/la sam najmanje 1 ECTS bod¹,
- nisam dva puta promijenio/la studijski program i u tekućoj ak. godini nisam upisao/la treći puta prvu godinu iste razine.

²⁵⁷ Siol.net, “Lažni študenti na muhi policije, samo letos prek 600 ovadb”, dostupno na: <https://siol.net/novice/crna-kronika/lazni-studenti-na-muhi-policije-samo-letos-prek-600-ovadb-455845> (pristupljeno 14.09.2024.).

²⁵⁸ Student servis - Studentski centar u Zagrebu, Članstvo – učlanjivanje, dostupno na: <http://www.sczg.unizg.hr/informacije/clanstvo-uclanjivanje> (pristupljeno 12.04.2024.).

²⁵⁹ Izvor: iz arhive autora

Slika 6. Izjava za 2023. godina²⁶⁰

I Z J A V U

U smislu članka 2. točke 1. Zakona o obavljanju studentskih poslova („Narodne novine“ broj 96/2018.) izjavljujem da imam status studenta/studentice i da:

- nemam zasnovan radni odnos,
- ne obavljam samostalnu djelatnost obrta,
- ne obavljam slobodno zanimanje,
- ne obavljam djelatnost poljoprivrede i šumarstva.

U slučaju promjene okolnosti vezanih za navedeno u ovoj Izjavi, obvezujem se bez odgađanja obavijestiti Student servis Studentskog centra u Zagrebu.

5.3. Isplata “na ruke”

Treća vrsta zloupotrebe odnosi se na djelomičnu isplatu naknade. Pod tim podrazumijevam slučajeve kada poslodavac upisuje manji broj sati u ugovor o obavljanju studentskog posla, dok se preostali sati isplaćuju "na ruke", čime izbjegava plaćanje posredničke naknade i zakonskih doprinosa. Ovaj postupak ne samo da smanjuje troškove poslodavca, već omogućuje studentu da primi veći iznos naknade nego što bi bio slučaj da su svi sati obuhvaćeni ugovorom. Ova praksa svakako dovodi do smanjenja sigurnosti i pravne zaštite studenata, koji su u takvim situacijama izloženi dodatnim rizicima i nesigurnostima.

6. ZAKLJUČAK

Danas sve veći broj mladih ulazi na tržište rada putem ugovora o obavljanju studentskih poslova. Ovaj oblik zaposlenja donosi sa sobom brojne prednosti i izazove. Primarno pruža studentima priliku za razvoj profesionalnih vještina, upoznavanje s radnim procesima, radnim okruženjem i procesima unutar tvrtki, stjecanja praktičnog iskustva što svakako može poboljšati njihove izgleda za zapošljavanje u budućnosti. No, s druge strane, iznimno je bitan i financijski aspekt. Dijelu studenata, to je jedini način za pokrivanje troškova studiranja, posebice kod studenata koji nemaju pravo na stipendiju ili nemaju pomoć roditelja. Za njih je studentski posao zapravo jedini način za stjecanje akademskog obrazovanja. Za druge je to ostvarivanje financijske samostalnosti tijekom obrazovanja.

Istovremeno, studentski rad nosi i određene nedostatke. Primjerice, moguće je narušavanje akademskog uspjeha, produženje trajanja studija, u nekim slučajevima čak i

---

²⁶⁰ Izvor: Sveučilište u Zagrebu - Studentski centar u Zagrebu, <http://sczg.unizg.hr/media/uploads/sservis/obrasci/IZJAVA%202023.PDF> (pristupljeno 02.04.2024.).

ponavljanje godine te kasniji početak profesionalne karijere. Kako bi se postigla ravnoteža između studija i studentskog posla, ključno je da studenti razviju dobre organizacijske vještine i odrede svoje prioritete. Sa stajališta poslodavaca, angažiranje studentske radne snage znači manji trošak nego zapošljavanje radnika putem ugovora o radu. Studenti predstavljaju jeftinu i fleksibilnu radnu snagu koja je često visoko obrazovana. No, važno je biti svjestan rizika od njihove eksploatacije, jer njihova dostupnost i niska cijena rada svakako mogu dovesti do nepravednog iskorištavanja.

Usporedbom pravnog uređenja studentskog rada u Hrvatskoj i Sloveniji, identificirala sam ključne razlike koje izravno utječu na prava i obveze studenata, kao i na obveze poslodavaca i posrednika. Osnovna razlika između dvije zemlje leži u strukturi i sadržaju zakonskih odredbi koje reguliraju ovu atipični oblik zaposlenja. U Hrvatskoj, Zakon o obavljanju studentskih poslova predstavlja temeljni zakon koji uređuje ovu materiju, detaljno definirajući pravila vezana za studentske ugovore, obveze posrednika i poslodavaca, kao i zaštitu prava studenata. S druge strane, u Sloveniji regulacija studentskog rada raspodijeljena je među više zakona i podzakonskih akata, što svakako rezultirati većom kompleksnošću u tumačenju i primjeni pravila. Dok Hrvatska i Slovenija imaju sličan način obračuna i plaćanja doprinosa, zdravstveno osiguranje, određene mehanizme za zaštitu studentskih prava te pravo na određenu minimalnu satnicu, slovenski sustav se čini nešto naprednijim kada je riječ o priznavanju mirovinskog staža studentima i evidencije istog.

Smatram da bi Hrvatska trebala djelomično slijediti primjer Slovenije u reguliranju studentskog rada te raditi na tome da se prizna mirovinski staž studentima koji obavljaju poslove putem ugovora o obavljanju studentskih poslova. Međutim, slovenski model nikako nije idealan. Prema slovenskom zakonu, staž osiguranja određuje se na temelju ukupnog godišnjeg iznosa primanja ostvarenih kroz studentski rad za koje su plaćeni doprinosi. Priznaje se jedan mjesec staža za svakih ostvarenih 60% prosječne mjesečne plaće iz godine za koju se vrši obračun, s maksimalno 12 mjeseci za pojedinu kalendarsku godinu. Ova odredba može izazvati nejednakost između studenata koji rade za različite satnice i različit broj sati. Na primjer, student koji radi za veću satnicu i manje sate tjedno može ostvariti više mirovinskog staža od kolege koji radi više sati, ali za manju satnicu. Iako predstavlja napredak u odnosu na naš postojeći sustav, potrebno je razmotriti različite mogućnosti zakonske regulative studentskog rada kako bi se osigurala pravednost i jednakost među studentima, kao i u njihovom odnosu prema radnicima..

Jedna od odgovarajućih opcija za reguliranje studentskog rada bila bi priznavanje određenih prava studentima zaposlenima putem studentskog ugovora, sličnih pravima koja uživaju radnici zaposleni na temelju ugovora o radu. Prilikom razmatranja takve opcije,

potrebno je uzeti u obzir specifičnosti studentskog posla koji je povremenog i privremenog karaktera. Studentima bi trebalo priznati pravo na godišnji odmor, bolovanje, te osigurati doprinos za zdravstveno i mirovinsko osiguranje. Također, trebali bi imati pravo na naknadu putnih troškova, božićnicu i slične benefite. Ključna razlika između radnika i studenata ležala bi upravo u privremenoj ili povremenoj osnovi zaposlenja, pri čemu rad na temelju studentskog ugovora omogućava jednostavnije, fleksibilnije i brže sklapanje ugovora o obavljanju studentskih poslova u usporedbi s ugovorom o radu.

Druga opcija, koju smatram prikladnijom, uključuje ograničenje broja radnih sati putem ugovora o obavljanju studentskih poslova. Tako bi se studentski posao mogao ograničiti na 16 sati tjedno. S obzirom na to da su istraživanja pokazala da rad iznad ovog broja sati može imati negativan utjecaj na akademski uspjeh studenata²⁶¹, ovo ograničenje omogućilo bi studentima da se fokusiraju na svoju primarnu zadaću, a to je studiranje, te lakše usklađivanje akademskih i osobnih obveza. Time bi se osiguralo dovoljno vremena za sudjelovanje u akademskim aktivnostima, za odmor i osobni razvoj, što je ključno za njihov ukupni napredak. Također, važno je napomenuti da bi studentima trebalo, i u ovom slučaju, priznati pravo na mirovinsko osiguranje, a ne samo za slučaju koji je trenutno propisan zakonom.

Osim toga, potrebno je poboljšati nadzor nad studentskim poslom, koji je često podložan zloupotrebama, poput krivotvorenja preporuka ili neprimjerenog korištenja studentskog statusa. Vjerujem da se uvođenjem strožih kontrola može značajno smanjiti rizik od ovakvih zloupotreba. Osim toga, potrebno je raditi na podizanju svijesti među studentima i poslodavcima kako bi se razumjela važnost poštivanja zakonskih propisa u obavljanju studentskog rada. Dodatno, važno je osigurati da studenti imaju pristup informacijama o svojim pravima i obvezama te da budu educirani o posljedicama nepridržavanja propisa.

7. LITERATURA

Knjige i članci:

1. Barać, Andrea. Državni inspektorat: "Zloupotrebama studentskih ugovora je rad na crno", 2013., dostupno na:
<https://www.srednja.hr/faks/drzavni-inspektorat-zloupotrebama-studentskih-ugovora-je-rad-na-crno/> (pristupljeno 05.02.2024.)
2. Body, Kady Marie-Danielle. Bonnal, Liliane. Giret, Jean-François. Does student employment really impact academic achievement? The case of France, Applied

---

²⁶¹Body, Kady Marie-Danielle. Bonnal, Liliane. Giret, Jean-François. Does student employment really impact academic achievement? The case of France. Applied Economics, 46(25), 2014., str. 3068.

- Economics 42, 2014., dostupno na:
<https://ideas.repec.org/a/taf/applec/v46y2014i25p3061-3073.html> (pristupljeno 05.02.2024.)
3. Borštnik, Borut. Koliko delodajalca stane delo prek študentske napotnice?, 2024., dostupno na:
<https://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/poslovanje/koliko-delodajalca-stane-delo-prek-studentske-napotnice> (pristupljeno 05.02.2024.)
  4. Čavar, Ivana. Student Employment: Characteristics and Effects of Its Use in Croatia, Interdisciplinary Description of Complex Systems, 2018., dostupno na:
<https://hrcak.srce.hr/197609> (pristupljeno 13.03.2024.)
  5. Jacob, Marita. Gerth, Maria. Weiss, Felix. Student employment: social differentials and field-specific developments in higher education, Journal of Education and Work 31, 2017., dostupno na:
https://www.researchgate.net/publication/320808058_Student_employment_social_differentials_and_field-specific_developments_in_higher_education (pristupljeno 05.02.2024.)
  6. Pajtak, Marija. Tko štiti studente od poslodavaca koji im ne žele isplatiti plaće?, 2022., dostupno na:
<https://studentski.hr/vijesti/sims/tko-stiti-studente-od-poslodavaca-koji-im-ne-zele-isplatiti-place> (pristupljeno 06.02.2024.)
  7. Petrić, Ivana. Posao obavljen, a love nema?, 2017., dostupno na:
<https://mojfaks.dnevnik.hr/clanak/rubrika/karijera/posao-obavljen-a-love-nema-sto-uciniti-kada-poslodavac-ne-zeli-isplatiti-placu-preko-studentskog-ugovora---674373.html> (pristupljeno 06.02.2024.)
  8. Rimac, Ivan. Istraživačko izvješće projekta, Eurostudent VII, Zagreb, Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, 2021., dostupno na:
<https://www.bib.irb.hr:8443/1254241> (pristupljeno 06.02.2024.)
  9. Staneva, Mila. Employment alongside Bachelor's Studies in German, Implications for Education Outcomes The School-to-Work Transition, and Equity. Berlin: The Springer VS, 2018., dostupno na:
https://www.researchgate.net/publication/343145213_Employment_alongside_Bachelor's_Studies_in_Germany_Implications_for_Education_Outcomes_the_School-to-Work_Transition_and_Equity (pristupljeno 06.02.2024.)
  10. Vesel, Saša. Kako do povrnjenih stroškov prevoza na študentsko delo, 2020., dostupno na:

<https://www.student.si/studij-in-kariera/zaposlitev/kako-do-povrnjenih-stroskov-prevo-za-na-studentsko-delo/> (pristupljeno 06.02.2024.)

11. Whittard, Damian. Drew, Hilary. Ritchie, Felix. Not just arms and legs: employer perspectives on student workers, *Journal of Education and Work*, 2022., dostupno na: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13639080.2022.2126972> (pristupljeno 06.02.2024.)

Pravni izvori:

1. Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631)
2. Odredba o uskladitvi najnižje bruto urne postavke za opravljeno uro začasnih in občasnih del (Uradni list RS, št. 9/24)
3. Opći uvjeti poslovanja, Student servis - Studentski centar u Rijeci, izdanje: 07.siječnja 2019., dostupno na: <https://www.scri.uniri.hr/student-servis/opci-uvjeti-poslovanja> (pristupljeno 12.03.2024.)
4. Opći uvjeti poslovanja, Sveučilište u Zagrebu - Studentski centar u Zagrebu, izdanje: 11. siječnja 2019., dostupno na: http://161.53.174.14/wp-content/uploads/2023/01/opci_uvjeti_poslovanja-1.pdf (pristupljeno 10.04.2024.).
5. Ovršni zakon ("Narodne novine" br. 112/12., 25/13., 93/14., 55/16., 73/17., 131/20., 114/22., 06/24.).
6. Pravilnik o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti posredovanja u obavljanju studentskih poslova ("Narodne novine" br. 3/19.).
7. Pravilnik o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova ("Narodne novine" br. 3/19.).
8. Pravilnik o pogojih za opravljavanje dejavnosti agencij za zaposlovanje (Uradni list RS, št. 139/06 in 80/10 – ZUTD).
9. Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost ("Narodne novine" br. 79/13., 85/13., 160/13., 35/14., 157/14., 130/15., 115/16., 1/17., 41/17., 128/17., 106/18., 1/19., 1/20., 138/20., 1/21., 73/21., 41/22., 133/22., 43/23., 1/24., 39/24.).
10. Splošni pogoji poslovanja, e-Študent servis, izdanje: 1. kolovoz 2019., dostupno na: <https://www.studentski-servis.com/studenti/pogoji-poslovanja> (pristupljeno 08.04.2024)
11. Splošni pogoji poslovanja, Študentski d.o.o., izdanje: 15. veljače 2015., dostupno na: <https://www.studentski.si/splosni-pogoji> (pristupljeno 10.04.2024.).

12. Zakon o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 2/04, 10/04 – popr., 45/08 – ZArbit, 45/08 – ZPP-D, 47/10 – odl. US, 43/12 – odl. US, 10/17 – ZPP-E in 196/21 – ZDOsk)
13. Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US, 15/22 in 54/22 – ZUPŠ-1).
14. Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo in 79/17)
15. Zakon o dodatni koncesijski dajatvi od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in dijakov (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo in 79/17).
16. Zakon o doprinosima ("Narodne novine" br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14., 115/16., 106/18., 33/23., 114/23.).
17. Zakon o Državnem inspektoratu, ("Narodne novine" br. 115/18., 117/21., 67/23., 155/23.)
18. Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14)
19. Zakon o izobraževanju odraslih (Uradni list RS, št. 6/18, 189/20 – ZFRO in 16/24 – ZOsn-K).
20. Zakon o mirovinskem osiguranju ("Narodne novine" br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15., 120/16., 18/18., 62/18., 115/18., 102/19., 84/21., 119/22.).
21. Zakon o obavljanju studentskih poslova ("Narodne novine" br. 96/18., 16/20.).
22. Zakon o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22., 145/23., 155/23.).
23. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju ("Narodne novine" br. 80/13., 137/13., 98/19., 33/23.).
24. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR in 84/23 – ZDOsk-1).
25. Zakon o porezu na dodanu vrijednost ("Narodne novine" br. 73/13., 99/13., 148/13., 153/13., 143/14., 115/16., 106/18., 121/19., 138/20., 39/22., 113/22., 33/23., 114/23., 35/24.).
26. Zakon o porezu na dohodak ("Narodne novine" br. 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22., 114/23.).

27. Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14, 47/15 – ZZSDT, 43/19, 121/21 – ZJN-3B in 78/23 – ZORR)
28. Zakon o radu ("Narodne novine" br. 93/14., 127/17., 98/19., 151/22., 64/23.).
29. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 95/14)
30. Zakon o suzbijanju neprijavljenega rada ("Narodne novine" br. 151/22.)
31. Zakon o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT, 55/17, 75/19, 11/20 – odl. US, 189/20 – ZFRO, 54/21, 172/21 – ZODPol-G, 54/22, 59/22 – odl. US in 109/23).
32. Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11).
33. Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04, 100/13, 54/22 – ZUPŠ-1 in 102/23).
34. Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE, 57/21 – odl. US, 54/22 – ZUPŠ-1, 100/22 – ZSZUN in 102/23).
35. Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti ("Narodne novine" br. 119/22.).
36. Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 107/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 59/07 – ZŠtip, 51/10 – odl. US, 80/10 – ZUTD in 95/14 – ZUJF-C).
37. Zakon o zaštitu na radu ("Narodne novine" br. 71/14., 118/14., 154/14., 94/18., 96/18.).
38. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23).

Mrežne stranice:

1. Delo, Študentsko delo in plačilna nedisciplina,
<https://old.delo.si/znanje/potrosnik/pravo-za-vse-studentsko-delo-in-placilna-nedisciplina-delodajalcev.html> (pristupljeno 29.01.2024.).

2. Doprinosi, Študentska organizacija Slovenije, dostupno na:
<https://www.studentska-org.si/studentski-kazipot/studentsko-delo/prispevki/>
(pristupljeno 10.04.2024.).
3. e-Študentski Servis , <https://www.studentski-servis.com/studenti> (pristupljeno 03.02.2024.).
4. e-Uprava Republika Slovenija, Inspekcijski postopki,
<https://e-uprava.gov.si/podrocja/drzava-druzba/inspekcijski-postopki/prijava-inspekcij-i-delo.html> (pristupljeno 03.02.2024.)
5. Finančna uprava Republika Slovenija, Sem tuj študent in opravljam študentsko delo v Sloveniji,
https://www.fu.gov.si/zivljenjski_dogodki_prebivalci/sem_tuj_student_in_opravljam_studentsko_delo_v_sloveniji/# (pristupljeno 29.01.2024.).
6. Informativni izračun dobi za odlazak u mirovinu,
<https://www.studentski-servis.com/studenti/informativni-izracun-pokojninske-dobe>
(pristupljeno 29.01.2024.).
7. Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republika Hrvatska, Odluka o iznosu minimalne naknade za obavljanje studentskih poslova za 2024. godinu,
<https://mzo.gov.hr/vijesti/odluka-o-iznosu-minimalne-naknade-za-obavljanje-studentskih-poslova-za-2024-godinu/5848> (pristupljeno 03.02.2024.).
8. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (gov.si), Začasno in občasno delo dijakov in študentov,
<https://www.gov.si teme/zacasno-in-obcasno-delo-dijakov-in-studentov/> (pristupljeno 07.03.2024.).
9. Neplačnik.info, <https://www.neplacniki.info/> (pristupljeno 29.01.2024.).
10. Računovodstvo.net, Dohodek iz opravljanja študentskega dela,
<https://www.racunovodstvo.net/pojasnila/10780/dohodek-iz-opravljjanja-studentskega-dela> (pristupljeno 07.03.2024.)
11. Siol.net, “Lažni študenti na muhi policije, samo letos prek 600 ovadb”, dostupno na:
<https://siol.net/novice/crna-kronika/lazni-studenti-na-muhi-policije-samo-letos-prek-600-ovadb-455845> (pristupljeno 14.09.2024.).
12. Srednja.hr, “Mogu li se studenti koji su radili preko ugovora o radu vratiti na rad preko student servisa?”, dostupno na:
<https://www.srednja.hr/faks/mogu-li-se-studenti-koji-su-radili-preko-ugovora-o-radu-vratiti-na-rad-preko-student-servisa/> (pristupljeno 14.09.2024.).

13. Študent servis Maribor, <https://stud-serv-mb.si/poslovni-partnerji/varno-delo/> (pristupljeno 07.03.2024.).
14. Student servis - Studentski centar u Zagrebu, "Cjenik 2024", dostupno na: <http://161.53.174.14/wp-content/uploads/2023/12/CJENIK-1.1.2024.pdf> (pristupljeno 12.03.2024.)
15. Študentska organizacija Slovenije, <https://www.studentska-org.si/> (pristupljeno 29.01.2024.)
16. Študentski.si <https://www.studentski.si/> (pristupljeno 07.03.2024.).
17. Studentski centar u Osijeku, http://www.stucos.unios.hr/?page_id=4088 (pristupljeno 07.03.2024.)
18. Studentski centar Zagreb, <http://sczg.unizg.hr/> (pristupljeno 29.01.2024.).
19. Študentski d.o.o., "Urne postavke", dostupno na: <https://www.studentski.si/urne-postavke> (pristupljeno 13.04.2024.).
20. Studentski servis Zadar, <https://studentskiservis.unizd.hr/> (pristupljeno 07.03.2024.)
21. Zurnal24, Študenti lahko uveljavljajo potne stroške, https://www.zurnal24.si/slovenija/studenti-lahko-uveljavljajo-potne-stroske-401911#google_vignette (pristupljeno 03.02.2024.).

Izveščaja:

1. Eurostat, "Euro area unemployment at 6.4%", dostupno na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/3-30052024-ap> (pristupljeno 21.03.2024.)
2. Social and Economic Conditions of Student Life in Europe, EUROSTUDENT VII Synopsis of Indicators 2018–2021, WPB Publikation, 2021., dostupno na: https://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_VII_Synopsis_of_Indicators.pdf (pristupljeno 13.03.2024.)

8. POPIS SLIKA

Slika 1: Primjer studentskog ugovora prema Pravilnik o obliku i sadržaju ugovora o obavljanju studentskih poslova.....	10
Slika 2: Primjer elektroničke uputnice.....	26
Slika 3: Primjer obračuna e-Študentski Servisa.....	31
Slika 4: Obračuna poreza za 2023. godinu i 2024. godinu.....	34
Slika 5: Izjava za 2021. godinu.....	38
Slika 6: Izjava za 2023. godina.....	39